

ORIGINELE GEBRUIKERSHANDLEIDING

MANUAL

**MOUNTAINBIKE
TREKKING
GRAVEL**

CONWAY

www.conway-bikes.com

1 Garantie (garantie bepalingen)

Met deze fiets heeft u een hoogwaardig kwaliteitsproduct aangeschaft. Wij bieden u daarom vanaf de datum van aankoop de volgende garantie:

Op aluminium frames en ongeveerde aluminium vorken: 5 jaar garantie op frame- en vorkbreuk

Op stalen frames en ongeveerde stalen vorken: 5 jaar garantie op frame- en vorkbreuk

Op carbon-frame en ongeveerde carbon-voorvorken: 3 jaar garantie op frame- en vorkbreuk

Tijdens de garantieperiode worden productfouten verholpen door een vervanging of een gratis reparatie. Alle prestaties onder de garantie kunnen uitsluitend door een door ons bepaalde fietsspecialist worden geleverd.

De garantie geldt alleen voor de eerste eigenaar en kan niet worden overgedragen op een volgende eigenaar.

Een bewijs van aankoop (factuur/gedagtekend verkoopdocument dat de fiets identificeert) is noodzakelijk.

De garantie geldt niet bij het gebruik tijdens het wielrennen of kampioenschappen.

Deze garantie geldt voor volledige fietsen die door een door ons gemachtigd verkooppunt werden gemonteerd en afgesteld.

Deze garantie vervalt als de inspectie-intervallen niet in acht worden genomen, de fiets anders wordt gebruikt dan bedoeld, verkeerd wordt gerepareerd, omgebouwd of gewijzigd.

Tekst: Eigendom van de firma Hartje KG, Hoya, geen reproductie zonder onze toestemming

2 Aanduidingen onderdelen

Frame:

- ① Bovenbuis
- ② Buitenbalhoofdbuis
- ③ Onderbuis
- ④ Zitbuis
- ⑤ Liggende achtervork
- ⑥ Staande achtervork

Opmerking: De afbeelding kan afhankelijk van uw model of de gekozen uitrusting afwijken. Lees de speciale instructies over uw uitrusting in de betreffende hoofdstukken.

Inhoudsopgave

1	Garantie (garantiebepalingen)	2	4.1.4 Eenheden	16
2	Aanduidingen onderdelen	3	4.2 Draairichting van bouten	16
3	Veiligheid	8	4.3 Draaimomenten	16
3.1	Algemene instructies	8	4.4 Zitpositie	17
3.1.1	Lees de gebruiksaanwijzing goed door	8	4.5 Slijtage	18
3.1.2	Geldigheid	8	4.6 Onderdelen van carbon	19
3.1.3	Markering van de waarschuwingen	9	4.7 Bescherming tegen diefstal	19
3.2	Reglementair gebruik	9	4.8 Toegelaten totaal gewicht	19
3.3	Wegverkeer	11	4.8.1 Leeggewicht bepalen	20
3.3.1	Fietshelm	12	4.8.2 Totaalgewicht berekenen	20
3.3.2	Stuurverlengingen	12	4.9 Transport	20
3.3.3	Andere voorschriften	13	4.10 Voor het begin van de rit	21
3.4	Wijzigingen	14	4.11 Controle-aanwijzingen	22
3.5	Restricties	14	4.12 Na een val	23
4	Basisbeginselen	15	4.13 Reiniging en conservering	23
4.1	Symbolen en begrippen	15	5 Remmen	25
4.1.1	Symbolen	15	5.1 Remmen controleren	27
4.1.2	Begrippen	15	5.2 Toewijzing remhendels	28
4.1.3	Tekstverwijzingen	16	5.3 Parkeerrem	28

5.4 Velgrem	29	7 Versnelling	45
5.4.1 Basisbeginselen.	29	7.1 Derailleursysteem	46
5.4.2 Bediening.	32	7.1.1 Basisbeginselen.	46
5.4.3 Instellingen.	32	7.1.2 Bediening.	48
5.5 Schijfrem	34	7.1.3 Instellingen.	50
5.5.1 Basisbeginselen.	34	7.2 Naafversnelling	52
5.5.2 Bediening.	35	7.2.1 Basisbeginselen.	52
5.5.3 Instellingen.	36	7.2.2 Bediening.	52
5.6 Terugtraprem	39	7.2.3 Instellingen.	54
5.6.1 Basisbeginselen.	39	8 Ketting spannen	57
5.6.2 Bediening.	40	8.1 Basisbeginselen.	57
5.6.3 Instellingen.	40	8.2 Instellingen	57
6 Verlichting.	41	8.2.1 Excentrische kettingspanner	57
6.1 Basisbeginselen.	41	8.2.2 Kettingspanner aan het uitvaleinde	58
6.2 Bediening	42	9 Aandrijvingen	60
6.2.1 Banddynamo	43	9.1 Pedalaandrijving.	60
6.2.2 Naafdynamo	43	9.1.1 Basisbeginselen.	60
6.3 Instellingen	44	9.1.2 Bediening.	60
6.3.1 Verticale instelling	44	9.1.3 Pedalaandrijving controleren	60
6.3.2 Horizontale instelling	44		

Inhoudsopgave

9.2 Kettingaandrijving.....	61	10.5 Fietsbel.....	74
9.2.1 Basisbeginselen.....	61	10.5.1 Basisbeginselen.....	74
9.2.2 Bediening.....	61	10.5.2 Bediening.....	74
9.2.3 Instellingen.....	61	10.5.3 Instellingen.....	74
9.3 Riemaandrijving.....	62	10.6 Fietsstandaard.....	74
9.3.1 Basisbeginselen.....	62	10.6.1 Basisbeginselen.....	74
9.3.2 Bediening.....	63	10.6.2 Bediening.....	75
9.3.3 Instellingen.....	63	10.6.3 Instellingen.....	75
10 Overige componenten.....	64	10.7 Frameslot.....	75
10.1 Stuur.....	64	10.7.1 Frameslot sluiten.....	75
10.1.1 Basisbeginselen.....	64	10.7.2 Frameslot openen.....	75
10.1.2 Bediening.....	64	10.8 Snelspanner.....	76
10.1.3 Instellingen.....	64	10.8.1 Basisbeginselen.....	76
10.2 Zadel.....	68	10.8.2 Bediening.....	76
10.2.1 Basisbeginselen.....	68	10.8.3 Instellingen.....	77
10.2.2 Instellingen.....	68	10.9 Vering.....	78
10.3 Bagagedrager.....	71	10.9.1 Geveerde voorvork.....	78
10.3.1 Basisbeginselen.....	71	10.9.2 Geveerde zadelpen.....	82
10.3.2 Bediening.....	72	11 Wielen en banden.....	84
10.4 Bagage.....	73	11.1 Wielen.....	84

11.1.1	Basisbeginselen.....	84
11.1.2	Instellingen.....	85
11.2	Banden en ventielen.....	85
11.2.1	Basisbeginselen.....	85
11.2.2	Instellingen.....	88
12	Opslag en verwijdering.....	89
12.1	Opslag.....	89
12.2	Afvoer.....	91
12.2.1	Verpakking afvoeren.....	91
12.2.2	Smeer- en reinigingsmiddelen afvoeren.....	91
12.2.3	Banden en binnenbanden afvoeren.....	91
12.2.4	Fiets afvoeren.....	91
13	Inspectieverslag.....	92
14	Fietspas.....	94
15	Overdrachtsprotocol.....	96
15.1	Handelaar.....	96
15.2	Klant.....	96
16	Colofon.....	97

3 Veiligheid

3.1 Algemene instructies

3.1.1 Lees de gebruiksaanwijzing goed door

Lees nauwkeurig alle waarschuwingen en instructies in deze gebruiksaanwijzing, voor u de fiets gebruikt.

Bewaar de gebruiksaanwijzing binnen handbereik, zodat deze op elk moment beschikbaar is. Als u uw fiets aan derden overhandigt, geef dan ook de gebruiksaanwijzing mee.

3.1.2 Geldigheid

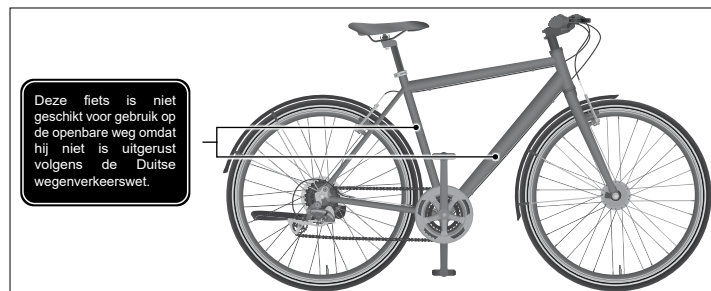
Deze gebruiksaanwijzing geldt voor fietsmodellen vanaf modeljaar 2018.

Afhankelijk van het model is uw fiets of e-bike (elektrische fiets) niet goedgekeurd voor het wegverkeer, vergelijk met de afb. "StVZO-sticker" of "Aanwezige verlichting" om te zien of uw fiets of e-bike is goedgekeurd voor het wegverkeer.

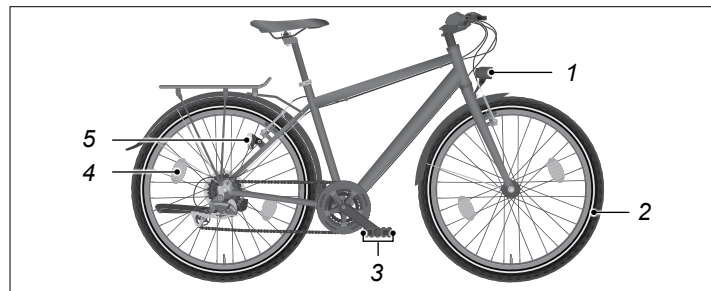
Fietsen of e-bikes zonder goedkeuring voor het wegverkeer zijn gemarkeerd met een overeenkomstige opmerking op de zitbuis of onderbuis (zie afb. "StVZO-sticker").

- Controleer aan de hand van de afbeelding van de StVZO-sticker of aanwezige verlichting of uw model fiets of uw model e-bike is goedgekeurd voor het wegverkeer (zie hoofdstuk "Wegverkeer" op pagina 11).

Bij E-bikes (Pedelects) wordt bovendien een extra originele handleiding meegeleverd voor de aandrijving.

Afb.: StVZO-sticker (voorbeeld)

Afb.: Aanwezige verlichting (voorbeeld)

1 Koplamp met reflector (wit)	4 Zijreflector (geel)
2 Reflecterende streep (wit)	5 Achterlicht met reflector (rood)
3 Reflector aan het pedaal (geel)	

3.1.3 Markering van de waarschuwingen

Het is de bedoeling van de waarschuwingen om uw aandacht te vestigen op mogelijke risico's. De waarschuwingen vereisen uw volledige aandacht en dienen te worden begrepen. Wanneer een waarschuwing niet wordt nageleefd, kan dit leiden tot letsel bij uzelf of een andere persoon. De waarschuwingen op zich verhinderen geen gevaren. Neem alle waarschuwingen in acht zodat een risico bij het gebruik van de fiets wordt vermeden.

Waarschuwingen zijn er in de volgende categorieën:

WAARSCHUWING

Dit signaalwoord duidt op een gevaar met een gemiddelde mate van risico, die de dood of zwaar letsel tot gevolg kan hebben als het niet wordt vermeden.

VOORZICHTIG

Dit signaalwoord duidt op een gevaar met een lage mate van risico, die een gering of matig letsel tot gevolg kan hebben als het niet wordt vermeden.

LET OP

Dit signaalwoord waarschuwt voor mogelijke materiële schade.

3.2 Reglementair gebruik

WAARSCHUWING

Gevaren voor kinderen en voor personen met onvoldoende kennis of vaardigheden!

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik de fiets alleen als u vertrouwd bent met de bediening en alle functies.
- Zorg ervoor dat de fiets niet wordt gebruikt door personen met verminderde fysieke, sensorische of mentale vaardigheden of een gebrek aan ervaring en kennis.
- Laat kinderen niet met de fiets spelen.
- Zorg ervoor dat de reiniging en het onderhoud niet door kinderen worden uitgevoerd.

WAARSCHUWING

Kinderen hebben nog onvoldoende kennis en ervaring.

Verstikkingsgevaar!

- Zorg ervoor dat kleine kinderen niet met de verpakingsfolie spelen. Ze kunnen er bij het spelen verstrikt in raken en stikken.

WAARSCHUWING

De remweg kan langer worden of de fiets kan in een bocht wegglijden, bijv. bij regen of een vuile rijweg.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Pas uw rijstijl aan de weersomstandigheden en de weg waarop u rijdt aan.
-

WAARSCHUWING

Onderdelen kunnen breken bij oneigenlijk gebruik.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik uw fiets uitsluitend zoals beschreven in de handleiding.
-

VOORZICHTIG

Gevaarlijke situaties door bewegende delen aan de fiets.

Letselgevaar!

- Draag een nauwsluitende broek.
  - Vermijd loshangende voorwerpen als veters of linten aan jassen.
-

VOORZICHTIG

Gevaar voor valpartijen door het dragen van verkeerde schoenen.

Letselgevaar!

- Draag altijd schoenen met voldoende grip.

VOORZICHTIG

Gebrekkige controle van de fiets.

Letselgevaar!

- Houd tijdens het fietsen beide handvatten stevig vast.
  - Zorg dat u onmiddellijk kunt remmen.
  - Fiets nooit met één hand of zonder handen aan het stuur.
-

LET OP

Oneigenlijk gebruik van de fiets kan leiden tot extra slijtage en kapotte onderdelen.

Gevaar voor beschadigingen!

- Spring met de fiets niet over verhogingen of heuvels.
  - Rijdt met de fiets niet op trappen of over andere verhogingen, bijv. stoepranden of rotsen.
  - Rijdt met de fiets niet door diepe waterplassen.
-

De fabrikant of fietsspecialist is niet aansprakelijk voor schade die is ontstaan door oneigenlijk of verkeerd gebruik. Gebruik de fiets alleen op de manier die in deze gebruiksaanwijzing is beschreven. Elk ander gebruik geldt als oneigenlijk en kan leiden tot ongevallen, lichamelijke letsel of materiële schade aan de fiets.

De garantie vervalt wanneer de fiets niet conform de voorschriften wordt gebruikt.

De fiets is bestemd voor gebruik door personen op wiens lengte de correcte zitpositie is ingesteld.

De fiets is bedoeld voor gebruik op verharde wegen en paden. In licht terrein, bijv.: op grindwegen of veld- en bospaden, kan hij voorzichtig worden gebruikt. De wielen moeten voortdurend contact hebben met de grond. Elk gebruik in ruw terrein kan leiden tot defecten aan de fiets.

De fiets is niet bedoeld voor gebruik met een bovengemiddelde belasting, bijv. gebruik bij race- en wedstrijd-evenementen wordt beschouwd als oneigenlijk.

3.3 Wegverkeer

WAARSCHUWING

Onjuist of oneigenlijk gebruik.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik de fiets uitsluitend in het wegverkeer als de uitrusting voldoet aan de geldende voorschriften voor het wegverkeer.
- Houdt u altijd aan de geldende voorschriften voor het wegverkeer.

WAARSCHUWING

Ontbrekende bescherming voor het hoofd.

Letselgevaar!

- Draag tijdens het fietsen altijd een fietshelm.

WAARSCHUWING

Slechte zichtbaarheid voor andere verkeersdeelnemers.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Draag tijdens het fietsen felgekleurde kleding met reflecterende elementen.

WAARSCHUWING

Onoplettendheid in het wegverkeer.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat u tijdens het fietsen niet afleiden door andere activiteiten, bijv. door het inschakelen van het licht.
- Gebruik tijdens het fietsen geen mobiele toestellen, zoals smartphones of MP3-spelers.
- Rijd niet met de fiets als u onder invloed bent van alcohol, verdovende middelen of medicamenten.

Opmerking: Onder wegverkeer vallen ook bos- en veldpaden en privéterreinen als deze openbaar toegankelijk zijn.

- Informeer u over de geldende voorschriften voor het wegverkeer in uw land of regio, bijv. bij het ministerie voor Verkeer.
- Blijf permanent op de hoogte van wijzigingen in de geldende voorschriften.
- Rijd op een manier waarbij u niemand schade toebrengt, in gevaar brengt, hindert of stoort.
- Gebruik de reguliere wegen voor fietsen.

3.3.1 Fietshelm

- Voor uw veiligheid: Draag een fietshelm ook wanneer er geen wettelijke verplichting bestaat.
- Wetten en voorschriften kunnen op elk moment wijzigen. Informeer uzelf regelmatig over de geldende wetgeving.
- Draag een aangepaste fietshelm die volgens de norm DIN EN 1078 gecontroleerd is en voorzien is van het CE-keurmerk.

3.3.2 Stuurverlengingen

WAARSCHUWING

Langere remweg door grotere afstand tot de remhendels.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Maak uzelf vertrouwd met de stuurverlengingen en hoe u bij de remhendels kunt komen.
- Rijd met extra vooruitziende blik als u stuurverlengingen gebruikt.

3.3.2.1 Bar ends

Het gebruik van de bar ends in het wegverkeer brengt risico's met zich mee. De weg van de handen naar de remhendels is langer en kan in gevaarlijke situaties tot ongelukken leiden.

Bar ends zijn extra handgrepen aan de uiteinden van het stuur, waarvan u met name profijt hebt op steile hellingen omdat u een betere lichaamshouding kunt innemen.

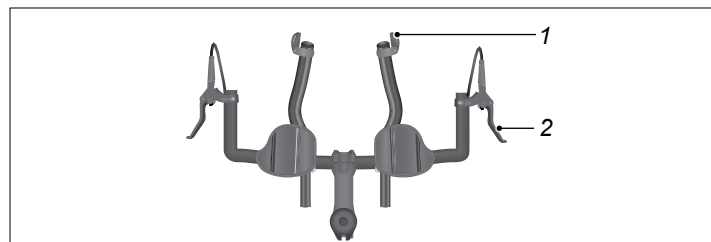
3.3.2.2 Triatlon-opzetstuur

Om bijv. bij het triatlon- of tijdrijden op een racefiets een aerodynamische positie innemen te kunnen, worden triatlon-opzetsturen gebruikt.

Triatlon-opzetsturen mogen uitsluitend bij racefietsen zonder motorondersteuning achteraf worden gemonteerd.

De verstellers van het triatlon-opzetstuur zitten vaak aan het uiteinde van het stuur. De remhendels zitten aan het uiteinde van het basisstuur. Wanneer met de racefiets in een aerodynamische positie wordt gereden, bevinden de remhendels zich buiten het directe bereik van de berijder.

- Maak uzelf weg van het verkeer vertrouwd met de bediening van een triatlon-opzetstuur en hoe u naar de remhendels kunt reiken.
- Sluit bij het oefenen van de bediening van het stuur andere bronnen van gevaar uit, zoals onervaren gebruik van klikpedalen.
- Pas uw rijstijl aan de gewijzigde fietseigenschappen aan.

Afb.: Triatlon-opzetstuur (voorbeeld)

6 Versteller

7 Remhendel

3.3.3 Andere voorschriften

Voor het weggebruik moeten fietsen uitgerust zijn met twee automatische remmen en een bel.

3.4 Wijzigingen

WAARSCHUWING

Wijzigingen aan de fiets of verkeerde reserveonderdelen kunnen ervoor zorgen dat de fiets niet goed meer functioneert.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik uitsluitend de originele reserveonderdelen.

3.5 Restricties

Het gebruik van de fiets is ondanks de naleving van alle veiligheids- en waarschuwingeninstructies verbonden met de volgende onvoorspelbare restricties:

- Verkeerd gedrag van andere verkeersdeelnemers
- Onvoorspelbare materiaalfouten of materiaalmoedheid kunnen leiden tot kapotte of uitvallende onderdelen
- Rijd anticiperend en defensief.
- Controleer de fiets voor elke rit op scheuren, kleurveranderingen en beschadigingen.
- Controleer voor elke rit of veiligheidsgerelateerde onderdelen zoals bijvoorbeeld de remmen nog functioneren.
- Laat de fiets na een zware val of een ongeval direct door een erkende fietsspecialist nakijken op mogelijke schade.

4 Basisbeginselen

4.1 Symbolen en begrippen

4.1.1 Symbolen

1. Actie-instructies met een specifieke volgorde beginnen met een nummer.
- Aanwijzingen zonder een vaste volgorde beginnen met een punt.
- Opsommingen beginnen met een zogeheten liggend streepje.

Opmerking: Aanvullende opmerkingen over de handelingsaanwijzingen of voor het gebruik.

4.1.2 Begrippen

Dynamo: Afwijkend van de norm wordt in plaats van “generator” de term “dynamo” gebruikt.

Stuurpen met externe klem: Afwijkend van de norm wordt in plaats van “stuurpen voor stuurbuis zonder schroefdraad” de term “stuurpen met externe klem” gebruikt.

Uitvaleinde: Verbinding van de staande en de liggende achtervork. De as van het achterwiel wordt in het uitvaleinde vastgeschroefd.

Tegenhouder: In tegenstelling tot de norm wordt als tegenhouder de hendel aangeduid die als tegenlager van de terugtraprem op de liggende achtervork is gemonteerd.

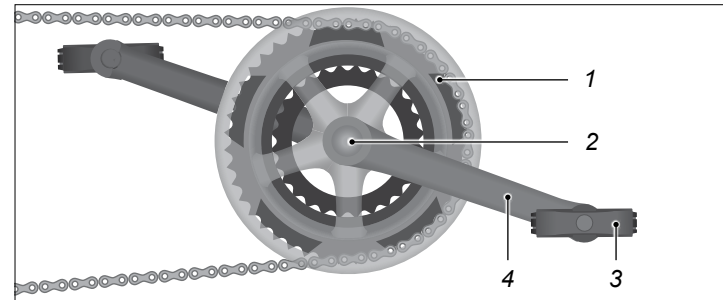
Remhendel: Afwijkend van de norm wordt met remhendel de hendel bedoeld die voor de bediening van de velg-, trommel- of schijfrem op het stuur is gemonteerd.

Drukpunt (hydraulische rem): De positie van de remhendel waarbij de rem begint te remmen.

Lock-out: Functie om de geveerde voorvork te blokkeren.

Pedaalaandrijving: Samenstel van pedaal, crank, trapas en kettingwiel.

Sag: Inveren van de vering dat alleen door het lichaamsgewicht van de berijder wordt veroorzaakt.

Afb.: Pedaalaandrijving

1 Kettingwiel

2 Trapas

3 Pedaal

4 Crank

4.1.3 Tekstverwijzingen

Cursief schrift wordt gebruikt voor bijschriften en tekstverwijzingen.

4.1.4 Eenheden

Eenheid	Betekenis	Eenheid voor
1/min	Per minuut	Omwentelingen per minuut
Bar	Bar	Druk (verouderd)
g	Gram	Gewicht (=kg/1000)
kg	Kilogram	Gewicht (=g×1000)
kPa	Kilopascal	Druk
Nm	Newtonmeter	Aandraaimoment
psi	pound per square inch	Druk (VS, verouderd)
"	Inch	Lengte (USA) 1 inch = 2,54 cm

4.2 Draairichting van bouten

- Draai bouten, steekassen en moeren met de richting van de klok vast.

Opmerking: Wanneer van deze regel afgeweken wordt, wordt in het betreffende hoofdstuk gewezen op de afwijkende draairichting. Volg eventuele aanwijzingen op.

4.3 Draaimomenten

WAARSCHUWING

Materiaalmoetheid door niet juist aandraaien van schroefverbindingen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik de fiets niet met losse schroefverbindingen.
- Schroefverbindingen moeten op de juiste manier met een momentsleutel en het correcte draaimoment worden aangedraaid.

Houd de draaimomenten om de schroefverbindingen op de juiste wijzer aan te draaien. Hiervoor is een juist afgestelde momentsleutel nodig.

- Wanneer u geen ervaring heeft met momentsleutels, kunt u de schroefverbindingen het best door een erkende fietsspecialist laten controleren.
- Sommige onderdelen van de fiets zijn voorzien van informatie over aandraaimomenten of markeringen voor de beoogde insteekdiepte. Deze informatie en markeringen altijd naleven.

Deze tabel bevat niet alle componenten, de draaimomenten zijn uitgangswaarden en gelden niet voor componenten van carbon.

- Vraag eventueel naar het passende draaimoment voor andere onderdelen of raadpleeg de meegeleverde handleiding van de verschillende onderdelen.

Schroefverbinding	Draaimoment in Nm
Crank (staal / aluminium)	30 / 40
Pedaal	30
Asmoer voor/achter (15 mm)	25 / 35
Zadel (instelschroef) M6 / M8	14 / 20
Zadelpenklem M5 / M6	5 / 10
Klembout op uitvaleinde M6	6 / 8
Klembout op uitvaleinde en slider	7
Rem- en versteller aan het stuur	3
Stuurpen met interne klem (expanderbout in de schachtvoorbouw)	8
Stuurpen met externe klem (klem in schacht / klem op stuur)	4 / 5

4.4 Zitpositie

VOORZICHTIG

Spier- en gewrichtspijn door een foute zithouding.

Letselgevaar!

- Laat uw zithouding door een erkende fietsspecialist op de juiste manier afstellen.

VOORZICHTIG

Bedieningselementen op het stuur zijn beperkt te bereiken bij een onjuiste zithouding.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

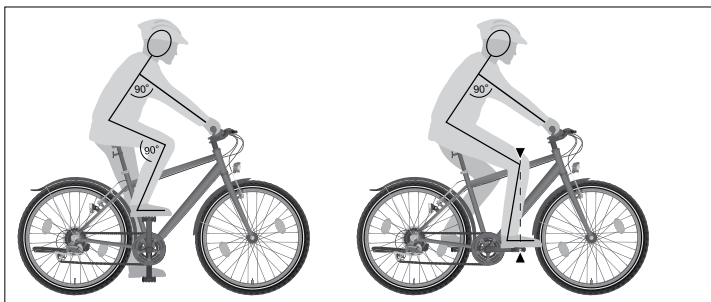
- Laat uw zithouding door een erkende fietsspecialist op de juiste manier afstellen.

De optimale zitpositie hangt af van de grootte van het fietsframe, de lichaamslengte van de fietser en de instellingen van het stuur en het zadel. Voor de instelling van de optimale zitpositie is deskundige kennis vereist.

De optimale zitpositie kan bovendien afhangen van het gebruik van de fiets, bijv. wanneer deze hoofdzakelijk voor sportieve doeleinden wordt gebruikt.

De belangrijke eigenschappen van een optimale zitpositie zijn:

- Wanneer een pedaal boven staat, bedragen de kniehoek van het bovenste been en de armhoek 90°. Het onderbeen is licht gebogen (zie afb. “Kenmerken van een optimale zitpositie”, links).
- Wanneer een pedaal naar voren staat, bevindt de knie zich boven de as van het voorste pedaal (zie afb. “Kenmerken van een optimale zitpositie”, rechts).
- De armen zijn ontspannen en lichtjes naar buiten gebogen (niet op de afbeelding te zien).
- De rug staat niet loodrecht tot de zadelpen.

Afb.: Kenmerken van een optimale zitpositie

Wanneer de optimale zitpositie niet kan worden bereikt door de instelling van het zadel en het stuur, is het bij veel fietsmodellen mogelijk de betreffende onderdelen te vervangen.

Wanneer de fiets aan een andere persoon wordt verkocht of gegeven is dat een optie voor het verdere gebruik van de fiets.

- Wanneer de zitpositie niet optimaal kan worden ingesteld, dient u door uw fietsspecialist componenten met andere afmetingen te laten monteren.

4.5 Slijtage

WAARSCHUWING

Onjuiste werking door buitensporige slijtage, materiaalmoetheid of loszittende schroefverbindingen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Controleer uw fiets regelmatig.
- Gebruik de fiets niet als u een buitensporige slijtage of losse schroefverbindingen vaststelt.
- Gebruik de fiets niet wanneer u scheuren, vervormingen of kleurveranderingen constateert.
- Laat uw fiets door een erkende fietsspecialist controleren wanneer u buitensporige slijtage, losse schroefverbindingen, vervormingen, scheuren of kleurveranderingen vaststelt.

Zoals alle mechanische componenten zijn fietsonderdelen onderhevig aan slijtage. Een sterke belasting en verkeerde toepassing verhogen de slijtage. Verschillende materialen beschikken over individuele eigenschappen op het vlak van slijtage.

Slijtage aan onderdelen van aluminium, carbon of composietmateriaal kan uitsluitend door een erkende fietsspecialist beoordeeld worden.

Harde klappen, stoten of spanningen zijn schadelijk voor frames, voorvorken en wielen van carbon en composietmateriaal. De interne structuur van het materiaal wordt negatief veranderd zonder dat dit zichtbaar is.

- Vraag advies aan uw fietsspecialist over de onderdelen van uw fiets die onderhevig zijn aan slijtage.
- Controleer regelmatig de staat van alle onderdelen die aan slijtage onderhevig zijn.
- Pleeg regelmatig onderhoud aan onderdelen die aan slijtage onderhevig zijn.

4.6 Onderdelen van carbon

WAARSCHUWING

Onzichtbare scheuren en vervormingen van onderdelen van carbon.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat onderdelen van carbon na een val, overbelasting of een harde klap controleren door een erkende fietsspecialist.

LET OP

Verhoogde slijtage door onjuist onderhoud van onderdelen van carbon.

Gevaar voor beschadigingen!

- Houd vetten en olie uit de buurt van onderdelen van carbon.

4.7 Bescherming tegen diefstal

- Bescherm uw fiets tegen diefstal.
- Bij modellen met frameslot: Gebruik het frameslot om de fiets op slot te zetten wanneer u deze niet in het zicht kunt houden.

Opmerking: Gebruik als efficiënte bescherming tegen diefstal een ketting- of staakabelslot en maak de fiets vast aan een vast voorwerp, bijv. een fietsenrek.

Het frameslot biedt geen afdoende bescherming tegen diefstal.

4.8 Toegelaten totaal gewicht

Toegelaten totaal gewicht:

– Velgmaat kinderfiets 20 inch:	45 kg
– Velgmaat kinderfiets 24 inch:	60 kg
– Velgmaat kinderfiets 26 inch:	80 kg
– Velgmaat 26 inch:	130 kg
– Velgmaat 27,5 inch:	130 kg
– Velgmaat 28 inch:	130 kg
– Velgmaat 29 inch:	130 kg

Voor mogelijke afwijkingen van het toelaatbare totaalgewicht (zie hoofdstuk “*Fietspas*” op pagina 94).

- Als u een e-bike bezit, dient u voor het toegelaten totaal gewicht van uw e-bike de aparte gebruiksaanwijzing van de aandrijving te raadplegen.

4.8.1 Leeggewicht bepalen

- Weeg de fiets, eventueel met alle optionele uitrustingen, om het leeggewicht vast te stellen.

Opmerking: Bij voorkeur bepaalt u het gewicht met een unster. Vraag eventueel uw fietsspecialist om het leeggewicht van uw fiets te bepalen.

4.8.2 Totaalgewicht berekenen

Het werkelijke totale gewicht voor fietsen wordt als volgt berekend:

Fiets + fietser (incl. rugzak) + bagage = totaal gewicht

Tot de bagage horen fietstassen en -manden.

4.9 Transport

LET OP

Onjuist gebruik van fietsdragers.

Gevaar voor beschadigingen!

- Gebruik uitsluitend goedgekeurde fietsdragers waarmee de fiets recht kan worden getransporteerd.
- Laat u door een erkende fietsspecialist adviseren over het gebruik van fietsdragers.
- Zorg ervoor dat de fiets niet kan wegglijden of van de fietsdrager af kan vallen.

Afhankelijk van het model wordt een transportbeveiliging voor alle schijfremmen meegeleverd.

- Vraag uw fietsspecialist om uitleg over het gebruik van de transportbeveiliging.
- Bij het transport van de fiets dient u de transportbeveiliging te gebruiken.
- Vervoer de fiets altijd rechtop.

4.10 Voor het begin van de rit

WAARSCHUWING

Onverwacht gedrag van de fiets.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Oefen het remmen en schakelen op een rustige plek, ver weg van het normale wegverkeer.
- Neem met uw fiets pas deel aan het wegverkeer als u uw fiets kent en vertrouwd bent met de bediening ervan.

WAARSCHUWING

Na de eerste afgelegde kilometers kunnen kabels en spaken langer worden of schroefverbindingen los komen te zitten. De werking van sommige fietsonderdelen kan verstoord raken, bijv. in de vorm van niet werkende remmen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat de fiets na de eerste 200 km nakijken door een erkend fietsspecialist.

WAARSCHUWING

Materiaalbreuk door slijtage en losse schroefverbindingen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Controleer de fiets voor elke rit volgens de keuringsinstructie.
- Vraag bij twijfel aan uw erkend fietsspecialist hoe u de fiets het best kunt nalopen.
- Gebruik de fiets alleen als u geen schade vaststelt.
- Gebruik de fiets alleen als u geen buitensporige slijtage of losse schroefverbindingen vaststelt.

Uw fiets is door uw fietsspecialist volledig gemonteerd, afgesteld en is fietsklaar.

Leer uw fiets kennen voor u ermee gaat fietsen.

- Houd tijdens het fietsen beide handvatten stevig vast.
- Fiets niet met één hand aan het stuur; het stuur kan omslaan tijdens het remmen.
- Gebruik bij hydraulische remmen meermaals de beide remarmen, zodat de remvoeringen in het remzadel worden gecentreerd.
- Maak u buiten het wegverkeer vertrouwd met de rijeigenschappen van uw fiets.
- Wanneer u de standaardkoppeling van de remarmen aan de voor- en achterrem niet gewend bent, kunt u dit laten aanpassen door uw fietsspecialist.

- Maak uzelf vertrouwd met de remeigenschappen van het type rem dat op uw fiets aanwezig is, het liefst bij lage snelheid en ver weg van het overige wegverkeer (zie hoofdstuk “Remmen” op pagina 25).
- Oefen, ver weg van het overige wegverkeer, het schakelen van de versnelling tot u deze zo kunt bedienen dat uw aandacht niet verstoord wordt.
- Ga na of u ook bij langere fietsritten een comfortabele zitpositie hebt en of u alle componenten aan het stuur tijdens het fietsen veilig kunt bedienen.

4.11 Controle-aanwijzingen

- Controleer de fiets grondig op schade en buitensporige slijtage voordat u met de fiets op pad gaat.

Controleer voor elke rit:

- **de remmen**
  - Loop met de fiets aan de hand en test beide remmen uit, waarbij het afgeremde wiel moet blokkeren.
- **de versnelling**
  - Controleer of de versnelling naar behoren functioneert.
- **de spaninrichtingen**
  - Controleer of alle spaninrichtingen goed zijn aangespannen.
  - Controleer of alle spaninrichtingen juist zijn aangebracht.

- **het frame, de voorvork en de zadelpen**
  - Het frame, de voorvork en de zadelpen mogen geen scheuren, vervormingen of kleurveranderingen vertonen.
- **de schroef- en steekverbindingen**
  - Visuele inspectie van schroef- en steekverbindingen.
- **de pedaalaandrijving**
  - Controleer of de pedaalaandrijving naar behoren functioneert en stevig vastzit.
- **de verlichting**
  - Controleer of de koplamp en de achterlamp naar behoren functioneren.
- **de fietsbel**
  - Wanneer u de fietsbel gebruikt, moet een duidelijk geluidssignaal te horen zijn.
- **het stuur en de stuurpen**
  - Controleer of het stuur en de stuurpen stevig vast zitten.
  - Visuele controle van het stuur en de stuurpen op scheuren, vervormingen en kleurveranderingen.
- **de banden**
  - Controleer de bandenspanning en de banden zelf op scheuren en beschadigingen door externe voorwerpen.
- **de velgen en spaken**
  - Visuele controle van de velgen.
  - Controleer of de spaken dezelfde spanning hebben.

4.12 Na een val

WAARSCHUWING

Na een valpartij of ongeval kan er verborgen schade aan de fiets ontstaan, bijv. kleine barstjes. Componenten van carbon en aluminium kunnen beschadigd zijn, ook als dit niet direct zichtbaar is.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat de fiets na een zware val of een ongeval direct door uw fietsspecialist nakijken op mogelijke schade.
- Gebruik de fiets niet als u schade ziet of vermoed.

Na een valpartij of ongeval kunnen onderdelen van carbon beschadigd zijn. Schade aan onderdelen van carbon is niet altijd zichtbaar. Vezels en verfdeltes kunnen loslaten of kapot gaan waardoor de stevigheid van de onderdelen in het geding komt.

- Laat alle componenten van carbon na een valpartij of ongeval vervangen door een erkende fietsspecialist.
- Controleer na lichte valpartijen alle componenten van de fiets, bijv. wanneer de fiets is omgevallen (zie hoofdstuk “*Controle-aanwijzingen*” op pagina 22).
- Richt u in geval van twijfel en voor reparaties tot een erkende fietsspecialist.

4.13 Reiniging en conservering

VOORZICHTIG

Pas op dat u niet bekneld raakt tussen de bewegende onderdelen van de fiets.

Letselgevaar!

- Wees voorzichtig met bewegende onderdelen. Voor u het weet kan bijvoorbeeld uw vinger bekneld raken.
- Draag eventueel beschermende handschoenen.

LET OP

Gebruik van onjuiste schoonmaakmiddelen.

Gevaar voor beschadigingen!

- Gebruik geen agressieve reinigingsmiddelen.
- Gebruik geen scherpe, hoekige of metalen reinigingsvoorwerpen.
- Maak de fiets nooit schoon met een harde waterstraal of hogedrukreiniger.

LET OP

Lekkende olie of vet.

Schadelijk voor het milieu!

- Let op dat er geen olie of vet op de grond drupt.
- Veeg gemorste olie of vet onmiddellijk af met een doek.
- Voer gemorste olie- en vetresten op milieuvriendelijke wijze af volgens de lokaal geldende voorschriften.

Dit heeft u nodig om de fiets schoon te maken:

- schone poetsdoeken,
- mild, lauwwarm sopje,
- zachte borstel of spons,
- schoonmaak- en conserveringsmiddel.
- Vraag eventueel uw fietsspecialist advies over geschikte reinigings- en conserveermiddelen.
- Maak de fiets onmiddellijk schoon wanneer hij vuil is geworden, bijv. na een fietstocht in de regen.
- Maak de fiets ook regelmatig schoon wanneer hij niet erg vuil is.
- Alle oppervlakken en onderdelen met een vochtige spons afvegen.
- Gebruik een mild sopje om de spons vochtig te maken.
- Veeg alle oppervlakken en componenten na reiniging droog.
- Conserveer de lak en het metalen oppervlak van het frame minstens een keer in de zes maanden.

- Wanneer uw fiets beschikt over velgremmen mag u de velgen niet insmeren, heeft uw fiets schijfremmen, dan dient u de remschijven te ontzien.
- Volg de instructies uit de bijgeleverde gebruiksaanwijzing van de afzonderlijke componenten op.
- Wanneer u de fiets onder zware omstandigheden gebruikt, verkort u de reinigings- en conserveringsintervallen.

Zware omstandigheden zijn bijvoorbeeld:

- Regelmatig gebruik op ruw terrein.
- Gebruik bij slechte weersomstandigheden, bijv.:
- Tijdens de winter: bijzonder corrosiegevaar vanwege strooizout op de wegen.
- Bij modder of smeltende sneeuw: grotere gevaar voor slijtage door overmatige vervuiling van bewegende onderdelen.
- In een zoute omgeving: bijzonder corrosiegevaar door zoute lucht.
- In omgevingen met veehouderijen: bijzonder corrosiegevaar door ammoniakhoudende lucht.

5 Remmen

WAARSCHUWING

Langere remweg als gevolg van verminderde remkracht bij natte omstandigheden.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Pas uw rijstijl en uw snelheid aan de weersomstandigheden en de weg waarop u rijdt aan.

WAARSCHUWING

Door alleen uw voorrem te gebruiken, loopt u het gevaar over de kop te slaan.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Knijp de voorrem bij hoge snelheden voorzichtig in om het gevaar om over de kop te slaan te verkleinen.
- Pas de remkracht aan de rij situatie aan om te voorkomen dat de wielen blokkeren.
- Voor een optimale remprestatie remt u altijd met beide remmen tegelijkertijd.

WAARSCHUWING

Wanneer het achterwiel blokkeert, kunt u ten val komen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik de achterrem voorzichtig wanneer u in een bocht rijdt. Zo voorkomt u dat het achterwiel blokkeert.

WAARSCHUWING

Verkeerde remvoeringen kunnen leiden tot een verminderde of te krachtige remprestatie of tot het uitvallen van de remmen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Vervang remonderdelen uitsluitend door originele reserveonderdelen. Alleen zo kan de juiste werking van de onderdelen gegarandeerd worden.
- Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt, kunt u zich het best tot uw fietsspecialist wenden.

WAARSCHUWING

Mogelijke gevaar voor blindheid bij oogcontact met remvloeistof.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Zorg ervoor dat er geen remvloeistof in uw ogen terecht kan komen.
  - Spoel uw ogen direct grondig uit met schoon water wanneer u remvloeistof in uw ogen gekregen heeft en raadpleeg meteen een arts.
-

WAARSCHUWING

Mogelijk huidletsel bij contact met remvloeistof.

Gevaar voor verbranding en vergiftiging!

- Vermijd elk contact met remvloeistof.
  - Wanneer u in contact bent gekomen met remvloeistof dient u de aangetaste plekken grondig af te spoelen met schoon water en meteen een arts te raadplegen.
-

WAARSCHUWING

Uitval van de hydraulische rem door geknikte of lekkende leidingen en open aansluitingen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik de fiets niet wanneer u schade of lekkage aan de hydraulische leidingen of verbindingen vaststelt.
  - Laat de rem door uw fietsspecialist repareren.
-

De rem is een technische inrichting die de snelheid van de fiets omlaag brengt. Alle onderdelen samen worden ook wel remsysteem genoemd.

Uw fiets is uitgerust met tenminste twee remmen aan het voor- en achterwiel die onafhankelijk van elkaar functioneren.

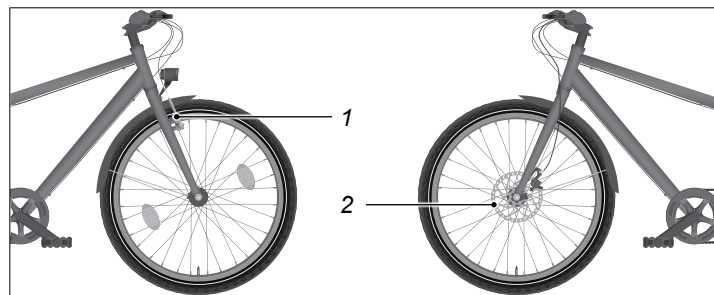
Afhankelijk van het model zijn de volgende remmen gemonteerd:

- Terugtraprem
- Velgrem
- Schijfrem (hydraulisch en mechanisch)
- Trommelrem
- Ga aan de hand van afbeelding “Remtypen” en “Remtypen 1” na, over welke remmen uw fiets beschikt (zie hoofdstuk “Fietspas” op pagina 94).
- Voor een korte remweg remt u gelijkmatig met beide remmen.

5.1 Remmen controleren

Voer de volgende instructies uit voor de voorste en achterste handrem.

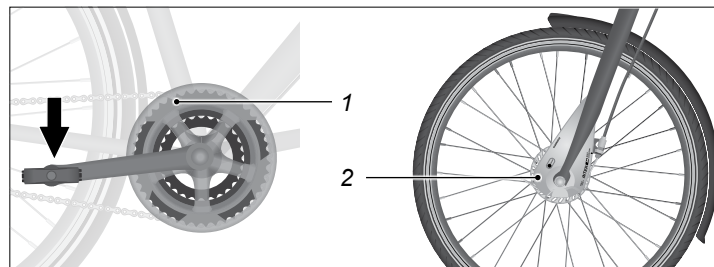
1. Controleer of alle bouten van de remmen vastzitten.
2. Controleer of de remhendel draaivast aan het stuur zit.
  - Laat loszittende bouten altijd door uw fietsspecialist vastdraaien met het juiste draaimoment.
3. Ga na of er bij een volledig aangetrokken remhendel nog een afstand van minstens 1 cm tussen de remhendel en het handvat over is.
  - Laat de remmen door de fietsspecialist juist afstellen wanneer de afstand kleiner is dan 1 cm.
4. Controleer de remblokken op slijtage.
  - Laat bij twijfel de leverancier uitleggen hoe u de slijtage kunt beoordelen.
5. Beweeg de remschijf voorzichtig heen en weer om te controleren of de remschijf zonder speling aan het wiel vastzit.
6. Controleer of de wielen van de fiets blokkeren bij aangetrokken rem.
  - Laat de remmen door de fietsspecialist juist afstellen wanneer de rem onvoldoende functioneert.

Afb.: Remtypen

1 Velgrem

2 Schijfrem

Afb.: Remtypen 1

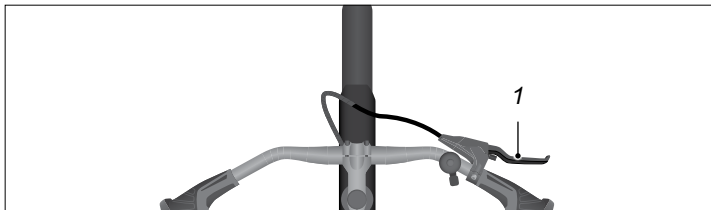
1 Terugtraprem

2 Trommelrem

5.2 Toewijzing remhendels

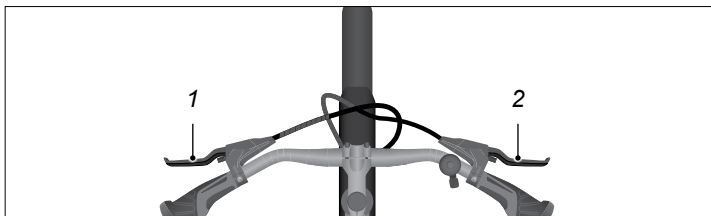
De remhendels zijn in de basisconfiguratie als volgt toegewezen (zie afb. "Een remhendel" en "Twee remhendels").

- Maak uzelf vertrouwd met de werking van de remhendels voordat u met de fiets op pad gaat. Neem contact op met uw fietsspecialist wanneer u de toewijzing van de remhendels wilt aanpassen.

Afb.: Een remhendel (voorbeeld)

1 Remhendel voor de voorrem

Afb.: Twee remhendels (voorbeeld)

1 Remhendel voor de voorrem

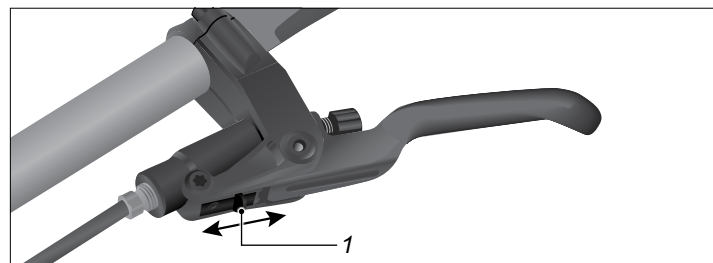
2 Remhendel voor de achterrem

5.3 Parkeerrem

Een parkeerrem is een vergrendeling om te voorkomen dat de fiets onbedoeld weggrolt.

Sommige remhendels zijn uitgerust met een vergrendelingsfunctie; er zijn diverse uitvoeringen.

- Controleer of uw remhendel een vergrendelingsfunctie heeft.
  - Om de rem te vergrendelen, trekt u remhendel naar het stuur en duwt u de vergrendelingsschuif naar de remhendel.
  - Om de parkeerrem te ontgrendelen, trekt u de remhendel naar het stuur en duwt u de vergrendelingsschuif naar het voorwiel.

Afb.: Parkeerrem (voorbeeld)

1 Vergrendelingsschuif

5.4 Velgrem

WAARSCHUWING

Gebroken velg als gevolg van slijtage.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat de velgen ten minste een keer per jaar of na 1000 km nakijken door uw fietsspecialist.

Wanneer u de remhendel van een mechanische velgrem gebruikt, trekt de remkabel de remarmen samen en worden de remblokken tegen de velg gedruwd (zie afb.: “Mechanische velgrem”).

Wanneer u de remhendel van een hydraulische velgrem gebruikt, worden in het remsysteem gemonteerde remzuigers door de oliedruk naar buiten gedruwd. De remblokken worden hierbij op de velg gedrukt (zie afb. “Hydraulische velgrem”).

5.4.1 Basisbeginselen

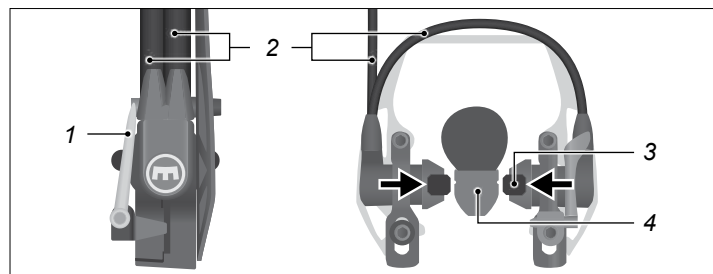
Door het gebruik van een velgrem slijten de remblokken en de velg.

Bij een velgrem met remkabel slijt bovendien de remkabel.

Bij een hydraulische velgrem slijt bovendien de remvloeistof.

Voer de volgende instructies voor de voorste en achterste handrem uit.

- Verwijder het vuil van de verschillende onderdelen van de velgrem en de velg meteen met een licht vochtige doek.
- Controleer of alle bouten van de remmen vastzitten.
- Controleer of de remhendel draaivast aan het stuur zit.

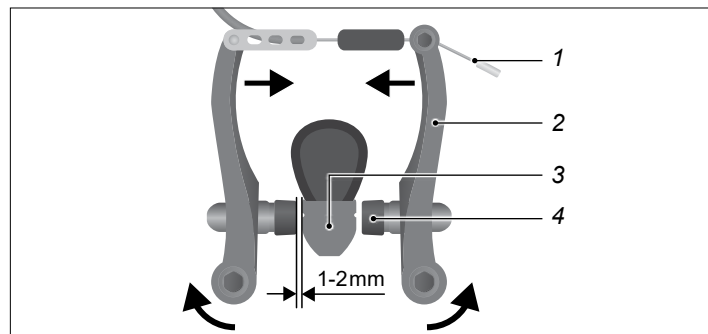
Afb.: Hydraulische velgrem

1 Sluiting	3 Remvoering
2 Hydraulische leiding	4 Velg

- Laat loszittende bouten altijd door uw fietsspecialist vastdraaien met het juiste draaimoment.
- Trek meerdere keren aan de remhendel aan en controleer of de remkabel ergens achter blijft haken of dat u krassende geluiden hoort, en of er remvloeistof uit leidingen, aansluitingen of de remvoering ontsnapt.
- Ga na of de omhulling van de remkabel beschadigd is of draadaders gescheurd zijn (visuele inspectie).
  - Wanneer u gebreken aan de remkabel vaststelt of wanneer er remvloeistof vrijkomt, mag u de fiets niet gebruiken.

Remmen

- Ga na of er bij een volledig aangetrokken remhendel nog een afstand van minstens 1 cm tussen de remhendel en het handvat over is.
  - Laat de remmen door de fietsspecialist juist afstellen wanneer de afstand kleiner is dan 1 cm.
- Controleer of de wielen van de fiets blokkeren wanneer de velgrem wordt aangetrokken.
  - Laat de remmen door de fietsspecialist juist afstellen wanneer de rem onvoldoende functioneert.
- Let bij de bediening van de velgrem op of u ongewone geluiden hoort.
  - Hoort u ongewone geluiden, laat de velgrem dan repareren door uw fietshandelaar.

Afb.: Mechanische velgrem

1 Remkabel

3 Velg

2 Remhendel

4 Remvoering

5.4.1.1 Velgrem met snelspanner

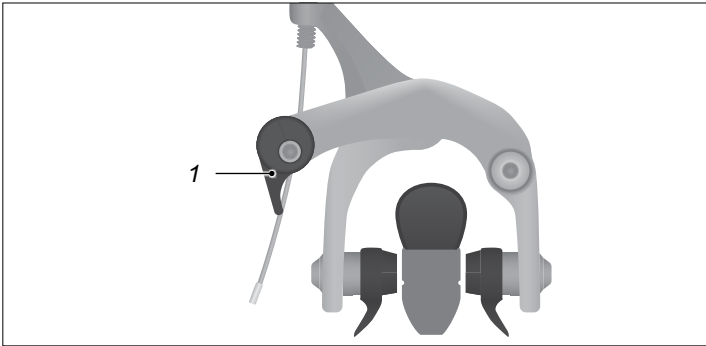
WAARSCHUWING

Wanneer de snelspanner open is werkt de velgrem niet.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Controleer voor elke rit of de snelspanner gesloten is.

De velgrem is voorzien van een snelspanner om een snelle wisseling van het wiel mogelijk te maken.

Afb.: Velgrem

1 Hendel van de snelspanner

Remvoeringen controleren

- Controleer of de slijtagegrens van de remblokken bereikt is.
  - Laat de slijtagegrens van de remblokken in geval van twijfel door uw fietsspecialist nakijken.

Afb.: Remvoering

1 Slijtagegrens

De remblokken moeten vervangen worden voordat de slijtagegrens bereikt is.

Laat de remblokken door uw vakspecialist vervangen en de reminstallatie opnieuw afstellen.

Opmerking: Niet alle remblokken hebben ribbels om de slijtagegrens vast te kunnen stellen. Vraag aan uw fietsspecialist hoe u de slijtagegrens kunt vaststellen.

- Ga na of er bij een volledig aangetrokken remhendel nog een afstand van minstens 1 cm tussen de remhendel en het handvat over is.
  - Laat de remmen door de fietsspecialist juist afstellen wanneer de afstand kleiner is dan 1 cm.
- Ga na of de remblokken aan beide kanten van de velg gelijkmatig verslijten (visuele inspectie).
  - Indien de remblokken ongelijkmatig of schuin slijten, moet u de rem door uw fietsspecialist te laten controleren.
- Controleer of de remblokken beschadigd of erg vuil zijn (visuele inspectie).
  - Maak de remblokken schoon wanneer ze vuil zijn.
  - Laat de remblokken door de leverancier vervangen wanneer deze defect zijn.
- Controleer of de remblokken in het midden op de flanken van de velg wrijven.
  - De remblokken dienen zo afgesteld te zijn dat de ze gebogen vorm van de velg zo exact mogelijk volgen.
- Raak de remblokken aan en controleer of ze kunnen worden verdraaid.
  - Indien u de remblokken kunt verdraaien, dient u de remblokken door uw fietsspecialist te laten afstellen.

Remmen

- Controleer of de remblokken bij het aantrekken en loslaten van de remhendel gelijkmatig en symmetrisch in de richting van de velg en terug bewegen (visuele inspectie).
  - Indien de remblokken ongelijkmatig bewegen, dient u de rem door uw fietsspecialist te laten nakijken.

5.4.2 Bediening

Het achterwiel blokkeert bij dezelfde remkracht eerder dan het voorwiel.

Afhankelijk van het model is uw fiets uitgevoerd met verschillende soorten remmen aan het voor- en achterwiel.

- Trek de remhendel met de vingers in de richting van het stuur om te remmen (zie hoofdstuk "Remmen" op pagina 25).
- Doseer de remkracht door harder of zachter aan de remhendel te trekken.

Om de rem te lossen laat u de remhendel los.

Voor een korte remweg remt u gelijkmatig met beide velgremmen of met de hand- en terugtraprem.

5.4.3 Instellingen

WAARSCHUWING

Verminderde remkracht door onjuist afgestelde remmen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat de remmen alleen door een erkende fietsspecialist afstellen.

Een juiste afstelling van de remmen vereist specialistische kennis. Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt, kunt u zich het best tot een erkende fietsspecialist wenden.

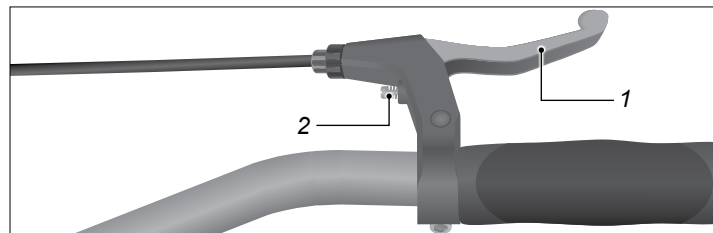
5.4.3.1 Handbereik

Door het instellen van het bereik bij mechanische remmen wordt de remhendel dichterbij het handvat gezet.

- Stel de remhendel zodanig in dat u hem tijdens het fietsen veilig kunt bedienen, zonder uw hand van het stuur te nemen.

Opmerking: De instelling van de grijpafstand verstelt de spanning van de remkabel.

1. Draai de stelschroef zover erin dat u de remhendel veilig kunt bedienen (zie afb. "Instellingen aan de remhendel").

Afb.: Instellingen aan de remhendel

1 Remhendel

2 Instelschroef

Opmerking: Afhankelijk van uw fietsmodel is de instelschroef een kruiskop- of inbuschroef.

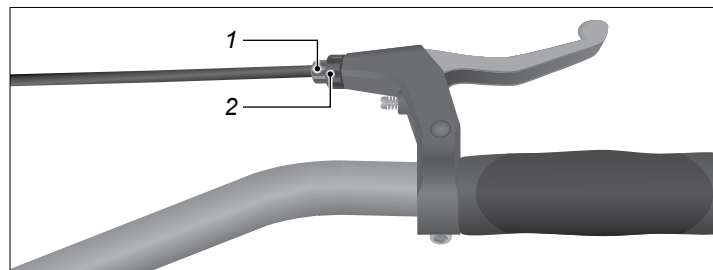
2. Stel de spanning van de remkabel in.

5.4.3.2 Remkabel

Opmerking: Wanneer de afstand van de remblokken links en rechts naar de velg toe meer dan 1 mm bedraagt, moet voor de instelling van de remkabel een basisinstelling van de remmen plaatsvinden door een erkende fietsspecialist.

1. Draai de borgmoer tegen de klok in één tot twee slagen los (zie afb. *"Instellingen aan de remkabel"*).
2. Draai de kartelmoer naar binnen of buiten totdat de afstand van de remblokken aan beide kanten 1 à 2 mm bedraagt (zie afb. *"Mechanische velgrem"*).
  - Pak daarbij de remkabel voor de kartelmoer vast en trek er lichtjes aan tot de kartelmoer gemakkelijker kan worden gedraaid.

3. Draai de kartelmoer maximaal 5 omwentelingen naar buiten.
  - Wanneer u de remblokken niet zo kunt instellen, moeten de remmen door een erkende fietsspecialist worden gecontroleerd.
4. Controleer of u de remhendel slechts zo ver naar de greep kunt trekken dat de afstand tussen de remhendel en de greep ten minste 1 cm bedraagt.
5. Draai de contraoer met de klok mee met matige kracht vast.

Afb.: Instellingen aan de remkabel

1 Kartelmoer

2 Contraoer

5.5 Schijfrem

VOORZICHTIG

Mogelijke verbrandingen door contact met hete remschijven.

Verbrandingsgevaar voor de huid!

- Wacht tot de remschijven afgekoeld zijn voordat u ze aanraakt.

LET OP

Verglazing van de remblokken door langdurig gebruik.

Gevaar voor beschadigingen!

- Daarom is het op lange afdalingen, wanneer er geen gevaar bestaat, beter om met intervallen en krachtiger te remmen.

LET OP

Beschadiging van de rem door het demonteren van het voor- of achterwiel.

Gevaar voor beschadigingen!

- Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt, kunt u het voor- en achterwiel het best door een erkende fietsspecialist laten monteren en demonteren.

LET OP

Vol remmen met nieuwe remblokken kan tot een verglazing van de remblokken leiden.

Gevaar voor beschadigingen!

- Rem nieuwe schijfremmen buiten het wegverkeer in.

5.5.1 Basisbeginselen

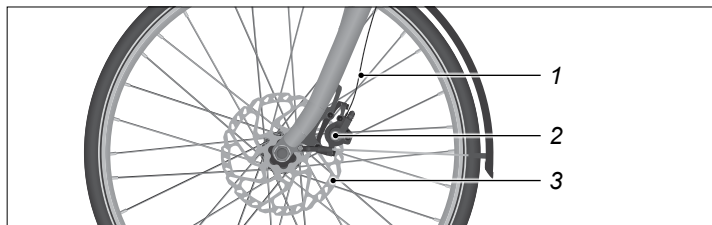
Wanneer de remhendel wordt aangetrokken, worden de in het remzadel gemonteerde remzuigers naar buiten geduwd. De remblokken worden door de remzuigers tegen de remschijf gedrukt.

- Controleer de schijfrem regelmatig op slijtage en werking.
- Verwijder het vuil van verschillende remonderdelen en remschijf meteen met een licht vochtige doek.
- Reinig bij schijfremmen de remschijven regelmatig met een remreiniger of gewoon met warm water.

Door het gebruik van een schijfrem slijten zowel de remblokken als de remschijf.

Bij een schijfrem met remkabel slijt bovendien de remkabel.

Bij een hydraulische schijfrem is bovendien de remvloeistof aan slijtage onderhevig.

Afb.: Hydraulische schijfrem

1 Hydraulische leiding

3 Remschijf

2 Remzadel

Vraag een erkende fietsspecialist om een hulpmiddel voor het controleren van de slijtage van de remblokken. Afhankelijk van uw type remmen kan dat bijv. de transportbeveiliging zijn.

- Voer de volgende instructies uit voor de voorste en achterste handrem.
1. Controleer of de remblokken bij het aantrekken en loslaten van de remhendel gelijkmatig en symmetrisch in de richting van de remschijf en terug bewegen.
    - Indien u de remschijf kunt bewegen of indien de remblokken ongelijkmatig bewegen, moet u de rem door een erkende fietsspecialist laten nakijken.
  2. Trek de remhendel aan en controleer of er remvloeistof uit de leidingen, aansluitingen of de remblokken lekt.
    - Als er remvloeistof lekt mag u de fiets niet gebruiken.
    - Laat de rem door uw fietsspecialist repareren.

Wanneer de remmen nieuw zijn of wanneer de remblokken of remschijf werden vervangen, moeten de schijfremmen worden inge-rend (zie hoofdstuk “Schijfrem inremmen” op pagina 38).

5.5.2 Bediening

Het achterwiel blokkeert bij dezelfde remkracht eerder dan het voorwiel.

Afhankelijk van het model is uw fiets uitgevoerd met verschillende soorten remmen aan het voor- en achterwiel.

- Trek de remhendel met de vingers naar het stuur toe om te remmen (zie hoofdstuk “Remmen” op pagina 25).
- Doseer de remkracht door harder of zachter aan de remhendel te trekken.

Om de rem te lossen laat u de remhendel los.

Voor een korte remweg remt u gelijkmatig met beide remmen.

5.5.3 Instellingen

WAARSCHUWING

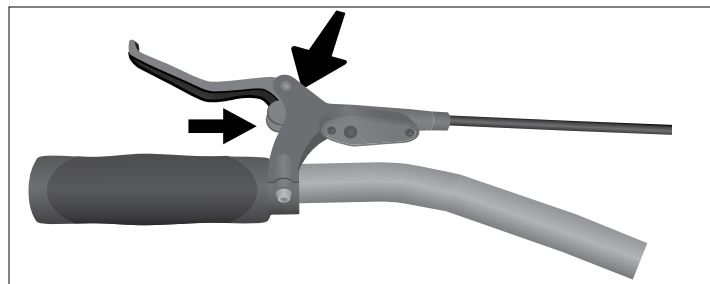
Verminderde remkracht of uitval van de remmen door onjuist afgestelde remmen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat de remmen alleen door een erkende fietsspecialist afstellen.
- Vraag eventueel uitleg aan een erkende fietsspecialist over het afstellen van uw rem.

5.5.3.1 Handbereik

- Wanneer u geen ervaring hebt met het instellen van hydraulische remmen kunt u uw fietsspecialist de grijpafstand laten afstellen.
- Stel de remhendel zodanig in dat u hem tijdens het fietsen veilig kunt bedienen, zonder uw hand van het stuur te nemen.
- Om de afstand van de remhendel tot het handvat te vergroten, draait u de instelschroef voor het bereik met de klok mee naar binnen (zie afb. "Remhendel van de hydraulische rem").
- Om de afstand van de remhendel tot het handvat te verkleinen, draait u de instelschroef voor de grijpafstand linksom (tegen de wijzers van de klok in) naar buiten.

Afb.: Remhendel van de hydraulische rem

Mogelijke posities van de instelschroef op de remhendel van een hydraulische rem

5.5.3.2 Remvoeringen vervangen

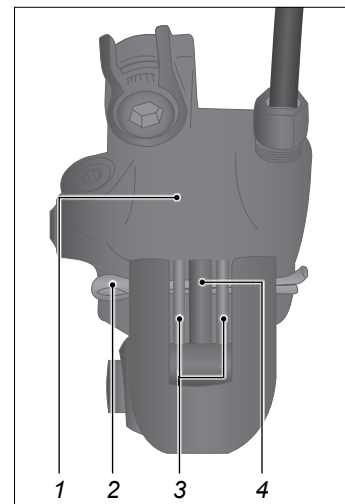
WAARSCHUWING

Onjuist gemonteerde remblokken kunnen leiden tot storingen, bijv. het uitvallen van de rem.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik uitsluitend de originele remblokken voor hydraulische schijfremmen.
- Laat u bij de aankoop door een expert adviseren.

- Wanneer u de remblokken niet zelf op de juiste manier kunt vervangen, kunt u ze het best door een erkende fietsspecialist laten vervangen.
  - Raadpleeg voor het vervangen van de remblokken zeker ook de handleiding van de producent.
-
1. Demonteer het wiel om vrije toegang tot het remzadel te hebben.
  2. Druk met een plat voorwerp de remzuigers terug in de uitgangspositie in het remzadel. Let er daarbij op dat de remzuigers en de remschijf niet beschadigd raken.
  3. Buig het binnenste uiteinde van een splitpen met een puntige tang recht en trek de splitpen uit het remzadel of draai de remblokbevestigingsschroef volledig los.
  4. Trek de oude remblokken naar achteren uit het remzadel.
  5. Verwijder voor een optimale werking met een mild sopje en een schone doek eventuele afzetting of vervuiling van de remzuigers.
  6. Zet de nieuwe, originele remblokken en de remblokveer in elkaar. Let daarbij op de juiste kant: alle onderdelen zijn met "rechts" of "links" gemarkeerd.
  7. Druk beide remblokken met duim en wijsvinger op elkaar en plaats ze met de juiste kant naar achter in het remzadel.
  8. Steek de splitpen weer in het remzadel. Zorg ervoor dat u de splitpen aan de binnenkant weer ombuigt of draai de remblokbevestigingsschroef er weer in.
  9. Monteer het van tevoren verwijderde wiel.
  10. Rem de nieuwe remblokken in (zie hoofdstuk "Schijfrem inremmen" op pagina 38).
  11. Controleer de remwerking met aangetrokken remhendel.
  12. Als er geen remwerking is, stel dan het remsysteem af.

Afb.: Remzadel

- 1 Remzadel
- 2 Splitpen
- 3 Remvoering
- 4 Bevestigingsveer

5.5.3.3 Schijfrem inremmen

Wanneer de remmen nieuw zijn of wanneer de remblokken of remschijf vervangen is, moeten de schijfremmen ingeremd worden.

- Rem schijfremmen niet in terwijl u deelneemt aan het gewone verkeer.
  - Volg hiervoor de instructies van de producent of vraag advies aan een erkende fietsspecialist.
  - Blijf tijdens het remmen uit veiligheidsoverwegingen altijd op het zadel zitten.
  - Rem nooit af tot stilstand.
1. Versnel de fiets tot u ongeveer 15 km/u rijdt.
  2. Rem krachtig en gelijkmatig af tot u nog stapvoets rijdt. De wielen mogen niet blokkeren.
  3. Herhaal deze procedure 20 keer voor de achterrem en 20 keer voor de voorrem. U zult merken dat de remmen steeds beter hun werk gaan doen.
  4. Versnel de fiets tot een wat hogere snelheid (ca. 20 tot 25 km/u).
  5. Rem krachtig en gelijkmatig af tot u nog stapvoets rijdt. De wielen mogen niet blokkeren.
  6. Herhaal deze procedure 10 keer voor de achterrem en 10 keer voor de voorrem.
  7. Laat de remschijf en de remvoeringen afkoelen voor de eerste rit.

- Wanneer de schijfremmen na het inremmen niet naar wens functioneren of wanneer u tijdens het remmen ongewone geluiden hoort, kunt u de schijfremmen het best door een erkende fietsspecialist na laten kijken.

Controleer de grijpafstand na het inremmen van de schijfrem en stel deze eventueel af.

Stel de remhendel zodanig in dat u deze tijdens het fietsen veilig kunt bedienen zonder dat u het stuur hoeft los te laten (zie hoofdstuk “*Instellingen*” op pagina 36).

5.5.3.4 Remkracht behouden

De afnemende remwerking als gevolg van oververhitting van het remsysteem bij schijfremmen wordt “fading” genoemd. Indien de temperatuur op het contactpunt tussen remblokken en remschijf stijgt, bijvoorbeeld door voortdurend remmen, nemen de remprestaties af.

- Vermijd langdurig voortdurend remmen.
- Laat de remblokken regelmatig afkoelen.
- Gebruik de fiets niet als door de verwarming sprake is van verminderde remprestaties.
- Gebruik de fiets pas weer als de remprestaties weer optimaal zijn.

5.6 Terugtraprem

WAARSCHUWING

De terugtraprem werkt niet wanneer de ketting van het tandwiel is gelopen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Gebruik voorzichtig de remhendels voor de voor- en, indien aanwezig, de achterrem wanneer de terugtraprem niet werkt.

Fietsen met een naafversnelling en fietsen zonder versnelling zijn vaak uitgerust met een terugtraprem. De terugtraprem is geïntegreerd in de naaf van het achterwiel en wordt via de pedalen bediend.

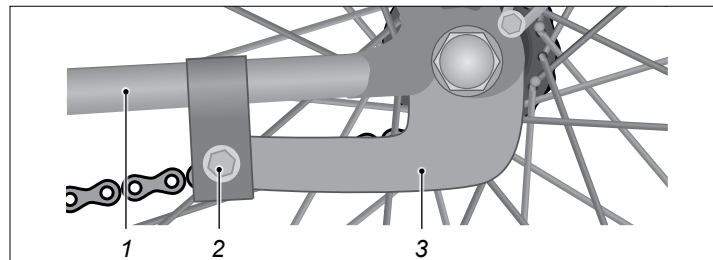
Wanneer u de pedaalaandrijving vrij naar achteren kunt draaien, is uw fiets niet uitgerust met een terugtraprem.

5.6.1 Basisbeginselen

Wanneer de terugtraprem wordt gebruikt, wordt in de naaf van het achterwiel een metalen ring tegen de naafvoering geduwd en remt het achterwiel af. Slijtage is afhankelijk van de constructie en treedt pas op na lang gebruik.

Controleer regelmatig of de terugtraprem juist functioneert.

1. Controleer of de tegenhouder stevig vastzit op achtervork.
  - Als de bout op de tegenhouder loszit, draai u hem, met inachtneming van de aandraaimomenten, met de klok mee vast.
  - Draai de bout voorzichtig en met gedoseerde kracht vast.
2. Let bij de bediening van de terugtraprem op ongewone geluiden.
  - Hoort u ongewone geluiden, laat dan de terugtraprem nakijken door een erkende fietsspecialist.

Afb.: Tegenhouder

- 1 Liggende achtervork
2 Bout

3 Tegenhouder

5.6.2 Bediening

- Om te remmen, trapt u het pedaal achteruit (zie afb. “Terugtraprem”).
- Regel de remkracht met de kracht waarmee u de pedalen tegen de weerstand duwt.
- Trap voorwaarts op de pedalen om de terugtraprem te deblokken.

Voor een korte remweg remt u gelijkmatig met de hand- en de terugtraprem.

5.6.3 Instellingen

WAARSCHUWING

Verminderde remkracht door onjuist afgestelde remmen.

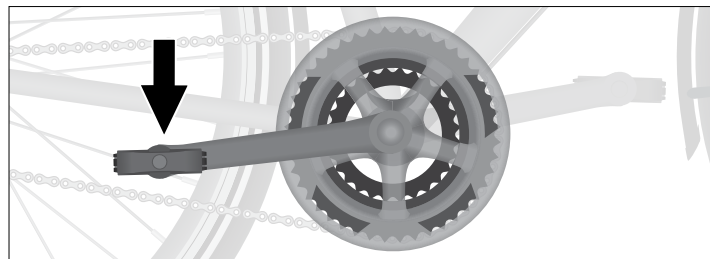
Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat de terugtraprem uitsluitend door een erkende fietsspecialist afstellen.
  - Vraag eventueel uitleg aan een erkende fietsspecialist over het afstellen van uw terugtraprem.
-

De instelling van de remmen vereist specialistische vakkennis.

Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt, kunt u zich het best tot een erkende fietsspecialist wenden.

Wanneer u tijdens het remmen meer dan $\frac{1}{6}$ slag moet ronddraaien om de fiets daadwerkelijk af te remmen, dient u de terugtraprem af te laten stellen door een erkende fietsspecialist.

Afb.: Terugtraprem

6 Verlichting

6.1 Basisbeginselen

WAARSCHUWING

Slechte zichtbaarheid voor andere verkeersdeelnemers.

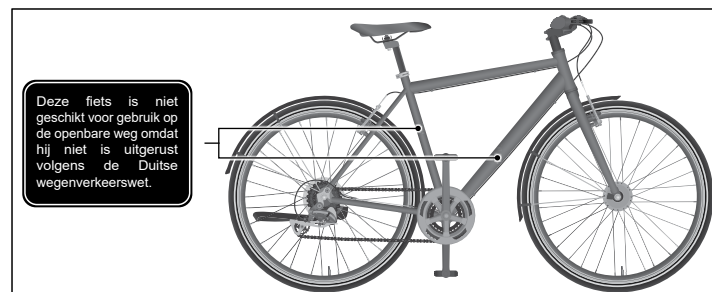
Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Schakel bij slecht zicht of wanneer het donker is de verlichting in.

Voor deelname aan het wegverkeer moeten fietsen zijn uitgerust met koplampen, achterlichten, reflectoren op de pedalen, zijreflectoren voor wielen of reflecterende strepen, witte reflectoren aan de voorkant en rode reflectoren aan de achterkant (zie afb. "Aanwezige verlichting"). De verlichtingscomponenten moeten voldoen aan de nationale eisen.

De koplamp en de achterlamp zijn bij alle modellen die geschikt zijn voor deelname aan het wegverkeer uitgerust met duurzame en energiezuinige ledlampen. De lichtmiddelen kunnen niet worden vervangen.

- Laat de verlichting door de leverancier vervangen wanneer deze defect is.

Afb.: StVZO-sticker (voorbeeld)

De aanwezige verlichting van uw fiets voldoet bij aflevering niet aan de geldende voorschriften voor het wegverkeer (zie afb. "StVZO-sticker"). Deze modellen zijn vanwege ontbrekende verlichting niet geschikt voor deelname aan het wegverkeer.

Afb.: Aanwezige verlichting (voorbeeld)

- 1 Koplamp met reflector (wit)
- 2 Reflecterende streep (wit)
- 3 Reflector aan het pedaal (geel)
- 4 Zijreflector (geel)
- 5 Achterlamp met reflector (rood)

Opmerking: De voor het wegverkeer voorgeschreven verlichtingssystemen moeten in vele landen ook overdag aanwezig en gebruiksklaar zijn.

Plaatsen waar de verlichting kan worden gemonteerd

Afhankelijk van uw fietsmodel is de koplamp ofwel aan de buitenbalhoofdbuis, boven het spatbord of aan de voorvork gemonteerd. Het achterlicht wordt bij alle modellen samen met de koplamp ingeschakeld. Afhankelijk van het model is het achterlicht ofwel onder de bagagedrager of op het spatbord gemonteerd (zie afb. "Plaatsen waar de verlichting kan worden gemonteerd").

Afb.: Plaatsen waar de verlichting kan worden gemonteerd

1 Aan de buitenbalhoofdbuis	4 Aan de staande achtervork
2 Boven het spatbord	5 Aan het spatbord
3 Aan de voorvork	6 Onder de bagagedrager

6.2 Bediening

WAARSCHUWING

Onoplettendheid in het wegverkeer door het inschakelen van de fietsverlichting.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Bedien de verlichting alleen wanneer u stilstaat.

WAARSCHUWING

Wanneer u bij slecht zicht zonder verlichting fietst wordt u misschien door andere weggebruikers niet gezien.

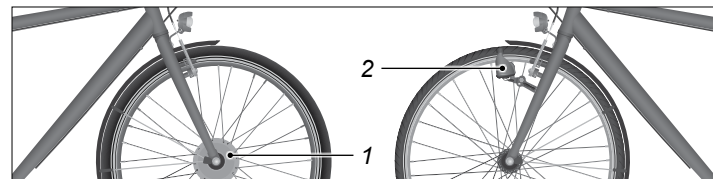
Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Schakel de verlichting in bij slecht zicht, bijv. wanneer het donker wordt.
-
- Ga na met welke dynamo uw fiets is uitgerust (zie afb. “Dynamovarianten”).

6.2.1 Bandedynamo

De bandedynamo is aan de linker voorvork of aan het bovenste gedeelte van de achtervork gemonteerd en kan naar wens worden ingeschakeld. Bij sneeuw of temperaturen onder 0 °C kan de werking minder zijn.

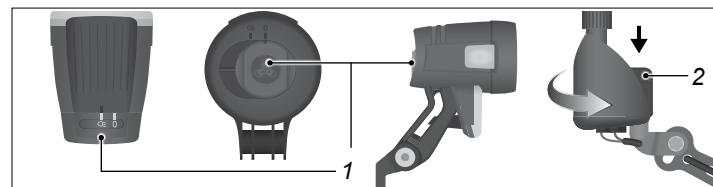
1. Stop de fiets wanneer de ingeschakelde dynamo niet wordt aangedreven door het wiel.
  2. Verwijder sneeuw en ijs van de band en van de bandedynamo.
- Om de verlichting in te schakelen, duwt u van boven op de bandedynamo (zie afb. “Aan/Uit-schakelaar”).
  - Om de verlichting uit te schakelen draait u de bandedynamo naar buiten.

Afb.: Dynamovarianten

1 Naafdynamo

2 Bandedynamo

Afb.: Aan-/uitschakelaar (voorbeeld)

1 Aan-/uitschakelaar op de koplamp

2 Aan-/uitschakelaar op de bandedynamo

6.2.2 Naafdynamo

De naafdynamo bevindt zich in de voornaaf en voorziet de verlichting van energie, zodra het voorwiel draait. De naafdynamo is onderhoudsvrij en functioneert ook probleemloos in de sneeuw.

- Om de verlichting in te schakelen, zet u de Aan/Uit-schakelaar aan de achterkant van de koplamp in de stand “ON”, “1” of “43

- Om de verlichting uit te schakelen, zet u de Aan/Uit-schakelaar op "OFF" of "0".

6.3 Instellingen

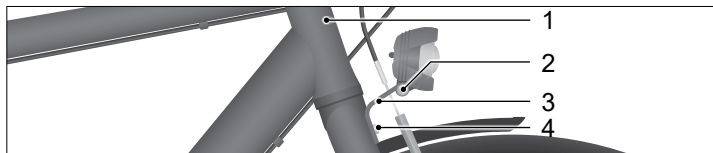
VOORZICHTIG

Verblinden van tegemoetkomend verkeer door onjuiste afstelling van de lichtstraal van de koplamp.

Gevaar voor ongevallen!

- Controleer regelmatig of de koplamp juist staat afgesteld.

6.3.1 Verticale instelling

Afb.: Instelschroeven

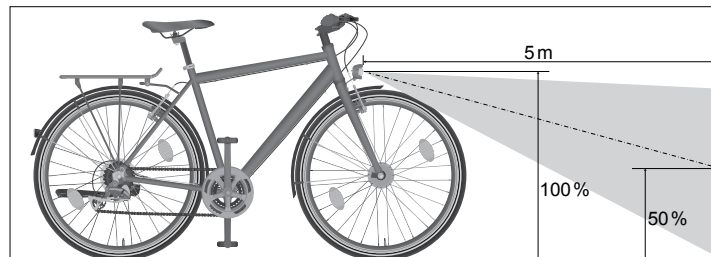
1 Buitenbalhoofdbuis	3 Houder
2 Bout 2	4 Bout 1

1. Controleer of de houder verticaal op één lijn met de buitenbalhoofdbuis loopt, als u hem van voren bekijkt.
2. Om de houder af te stellen, draait u bout 1 tegen de klok in totdat de houder kan worden gedraaid (zie afb. "Stelschroeven").

3. Draai de houder zodanig dat hij verticaal op één lijn met de buitenbalhoofdbuis loopt, als u hem van voren bekijkt.
4. Draai bout 1 voorzichtig met de klok mee vast.

6.3.2 Horizontale instelling

1. Controleer of de koplamp verticaal is ingesteld.
2. Draai bout 2 van de houder tegen de wijzers van de klok zo ver los tot de koplamp met een lichte weerstand naar voren of naar achteren kan worden gekanteld.
3. Schakel de koplamp in.
4. Stel de koplamp zodanig af dat de lichtkegel op een afstand van 5 m vóór de koplamp slechts half zo hoog is als wanneer deze uitreedt (zie afb. "Lichtbereik").
5. Draai bout 2 voorzichtig met de klok mee vast.

Afb.: Lichtbereik

7 Versnelling

De versnelling bestaat bij een fiets uit een schakelbare transmissie en de bijbehorende bedieningselementen. Hierdoor worden de prestaties van de berijder aangepast aan de snelheid van de fiets en de omstandigheden op de route.

Afhankelijk van het model is uw fiets voorzien van een automatische, een naaf-, een ketting- of een hybride versnelling.

- Ga na met welk type versnelling uw fiets is uitgerust (zie hoofdstuk *“Fietspas” op pagina 94*).
- Lees alle betreffende hoofdstukken over uw schakeling.
- Wanneer u een e-bike bezit, dient u ook de aparte gebruiksaanwijzing van uw e-bike te lezen.

Bij regelmatig onderhoud en een gemiddelde belasting zal de slijtage aan de versnelling van uw fiets slechts gering zijn. De versnellingskabels rekken door het gebruik uit.

Voorkomen vroegtijdige slijtage:

- Trap bij het schakelen langzaam door zonder kracht te gebruiken.
  - Schakel tijdig naar een lagere versnelling voordat u een helling opfietst.
1. Ga na of de versnellingscomponenten niet beschadigd zijn.
    - Neem contact op met uw fietsspecialist wanneer u beschadigingen aan een van de onderdelen vaststelt.
  2. Ga na of de omhulling van de versnellingskabels beschadigd is of draadaders gescheurd zijn (visuele inspectie).
  3. Hang de fiets aan het frame op.

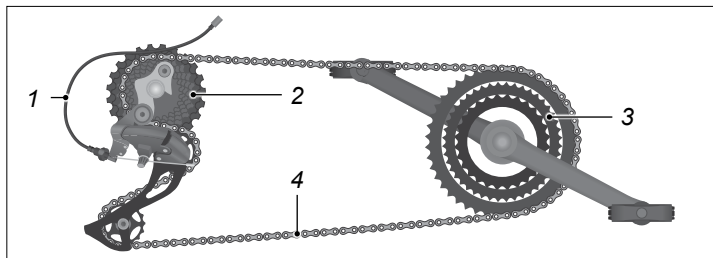
4. Draai de crank rond.
5. Schakel door alle versnellingen.
6. Controleer of alle versnellingen correct worden geschakeld en of daarbij vreemde geluiden optreden.
7. Ga na of de versnellingskabels bij het schakelen vasthaken en of er krassende geluiden te horen zijn.
  - Als u rare geluiden hoort of de verschillende versnellingen niet soepel in elkaar overlopen, dient u de versnelling door een erkende fietsspecialist te laten controleren.

7.1 Derailleursysteem

7.1.1 Basisbeginselen

Het derailleursysteem bestaat uit 1 tot 3 kettingbladen op de pedaalcrank en 7 tot 11 tandwielen op het achterwiel (zie afb. "Derailleursysteem"). Het schakelen van de kettingbladen of tandwielen gebeurt via afzonderlijke bedieningseenheden aan de linker- en rechterkant van het stuur.

- Trap bij het schakelen langzaam door zonder kracht te gebruiken.

Afb.: Derailleursysteem

1 Versnellingskabel	3 Kettingwielen aan de pedaal aandrijving
2 Tandkransen aan het achterwiel	4 Ketting

Het theoretische aantal versnellingen volgt uit het product "kettingwielen × tandkransen".

Hoe kleiner de tandkrans, hoe hoger de gekozen versnelling. In een hogere versnelling hoeft u minder vaak rond te trappen.

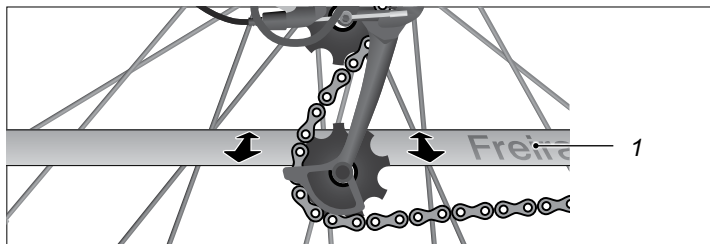
Hoe groter de tandkrans, hoe lager de gekozen versnelling. In een lagere versnelling trapt u dus vaker rond.

Opmerking: De kettingbladen worden niet als versnellingen, maar afhankelijk van de rijbaan gekozen.

Hoe kleiner het kettingwiel, hoe hoger de trapfrequentie.

Hoe groter het kettingwiel, hoe lager de trapfrequentie.

- Gebruik het kleine kettingwiel op hellingen.
- Gebruik het grote kettingwiel voor sportief rijden.
- Reinig de bedieningselementen van de derailleur met een vochtige doek.
- Reinig bij derailleursystemen de bewegende onderdelen met een vochtige doek of een zachte borstel, indien deze bereikbaar zijn (zie afb.: "Achterderailleur").
- Smeer bij een derailleurs de bewegende componenten na de reiniging in met wat smeermiddel, bijv. universele olie.
  - Verwijder vervolgens overtollig smeermiddel met een schone doek.
- Ga na of alle onderdelen van de derailleur onbeschadigd zijn en of de achterderailleur richting de zijkant verbogen is.
  - Als u beschadigingen aan een van de onderdelen vaststelt of wanneer de achterderailleur richting de zijkant verbogen is, dient u het versnellingsstelsel door een erkende fietsspecialist te laten controleren.
- Controleer of er tussen de achterderailleur of de ketting en de spaken genoeg vrije ruimte aanwezig is.
  - Indien er geen vrije ruimte aanwezig is of wanneer de ketting tegen de spaken schuurt, dient u de derailleur door een fietsspecialist te laten controleren.

Afb.: Afstand tussen achterderailleur en spaken

1 Vrije ruimte

7.1.1.1 Tandwielcombinaties

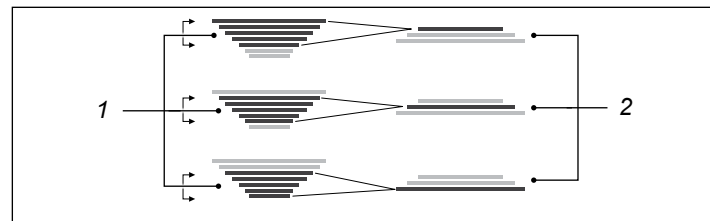
LET OP

Door verkeerd gebruikte tandwielcombinaties kan de versnelling worden beschadigd.

Gevaar voor beschadigingen!

- Combineer nooit het kleine kettingwiel met de kleinste tandkransen of het grote kettingwiel met de grootste tandkransen.

Niet alle tandwielcombinaties of versnellingen zijn normaal gesproken toegestaan (zie afb. "Toegestane tandwielcombinaties").

Afb.: Toegestane tandwielcombinaties

1 Tandkransen aan het achterwiel

2 Kettingwielen aan de pedalaandrijving

Bij verkeerde tandwielcombinaties veroorzaakt het schuin lopen van de ketting een grotere slijtage van kettingbladen, tandwielen en ketting

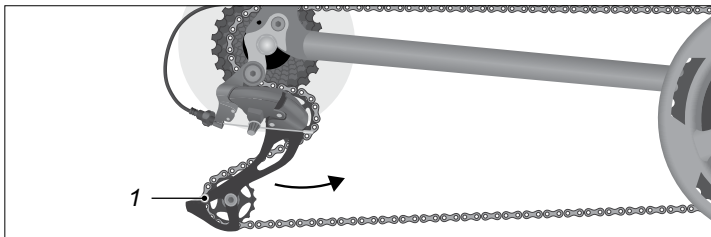
- Gebruik de tandwielcombinaties zodanig dat de ketting in de rijrichting zo parallel mogelijk loopt.
- Vraag een erkende fietsspecialist om advies wanneer u niet vertrouwd bent met de bediening van de derailleur.

7.1.1.2 Kettingspanning controleren

Bij fietsen met derailleursysteem wordt de ketting door de kettingspanner met de kettingrollen op de achterderailleur van het derailleursysteem gespannen.

1. Controleer of de ketting doorhangt (visuele controle).
2. Druk de kettingspanner met een lichte druk naar voren en ga na of hij vanzelf terugklapt.

- Als de ketting doorhangt of als de kettingspanner niet vanzelf terugklapt, dient u de kettingspanner door een fietsspecialist te laten repareren.

Afb.: Achterderailleur

1 Kettingspanner met kettingrollen

7.1.2 Bediening

WAARSCHUWING

Onoplettendheid in het wegverkeer.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Maak uzelf vertrouwd met de werking van de versnelling.
- Bedien de versnelling alleen wanneer uw aandacht voor het wegverkeer daardoor niet wordt beperkt.

LET OP

Beschadigingen aan de schakeling door onjuiste bediening.

Gevaar voor beschadigingen!

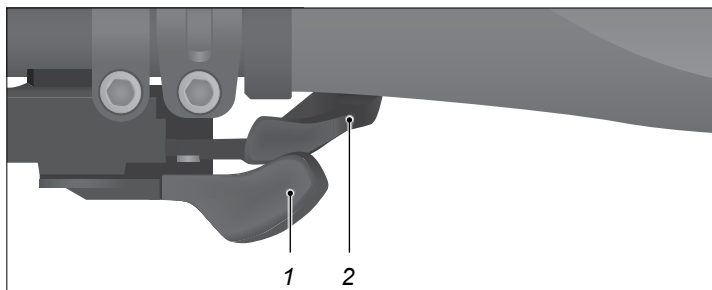
- Trap bij het schakelen niet krachtig op de pedalen.
  - Trap bij het schakelen niet naar achteren.
  - Schakel tijdig naar een lagere versnelling vooraleer u een helling opgaat.
-
- Wanneer u het gevoel heeft dat u de bediening van het versnellingsstelsel nog niet onder knie heeft, kunt u om extra uitleg vragen aan uw fietsspecialist.
  - Gebruik de tandwielcombinaties zodanig dat de ketting in de rijrichting zo parallel mogelijk loopt.
  - Trap bij het schakelen rustig door zonder kracht uit te oefenen.

7.1.2.1 Tandkransen schakelen met de schakelhendel

De voorste rechter schakelhendel heeft twee standen.

- Om de ingedrukte schakelhendel automatisch naar de uitgangspositie te laten terugkeren, laat u de schakelhendel na het schakelen los.
- Om op de achtertandwielen één versnelling lager te schakelen, duwt u aan de rechterkant van het stuur de voorste versteller totdat hij voor de eerste keer klikt (zie afb. "Versteller").

Afb.: Versteller (voorbeeld)

1 Voorste schakelhendel   2 Achterste schakelhendel

- Om op de achtertandwielen twee versnellingen lager te schakelen, duwt u aan de rechterkant van het stuur op de voorste versteller totdat deze twee keer klikt.
- Om aan de tandkrans een versnelling hoger te schakelen, drukt u aan de rechterkant van het stuur op de achterste schakelhendel.

7.1.2.2 Kettingwielen schakelen met schakelhendel

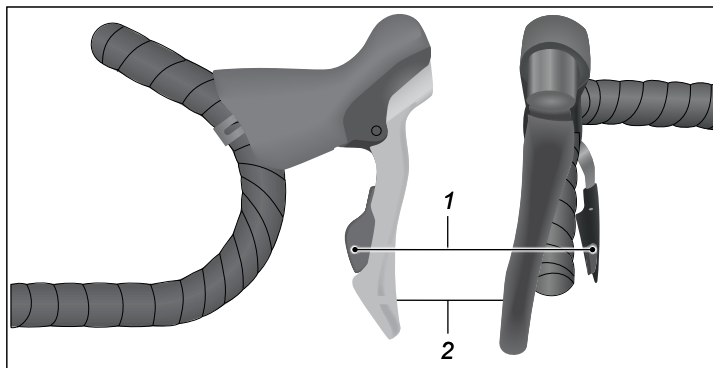
- Om de ingedrukte schakelhendel automatisch naar de uitgangspositie te laten terugkeren, laat u de schakelhendel na het schakelen los.
- Om een groter kettingwiel voor vlakke trajecten te kiezen, duwt u aan de linkerkant van het stuur op de voorste versteller (zie afb. "Versteller").

- Om een kleiner kettingwiel voor hellende wegen te kiezen, duwt of trekt u aan de linkerkant van het stuur op of aan de achterste versteller.

7.1.2.3 Bediening op het wielrenstuur

De rechter grote versteller heeft twee standen.

- Om de ingedrukte schakelhendel automatisch naar de uitgangspositie te laten terugkeren, laat u de schakelhendel na het schakelen los.
- Om op de achtertandwielen één versnelling lager te schakelen, duwt u aan de rechterkant van het stuur de grote versteller naar binnen, totdat hij voor de eerste keer klikt (zie afb. "Bedieningseenheid op het wielrenstuur").
- Om op de achtertandwielen twee versnellingen lager te schakelen, duwt u aan de rechterkant van het stuur de grote versteller naar binnen tot deze twee keer klikt.
- Om aan de tandkrans een versnelling hoger te schakelen, drukt u aan de rechterkant van het stuur de kleine schakelhendel naar binnen.

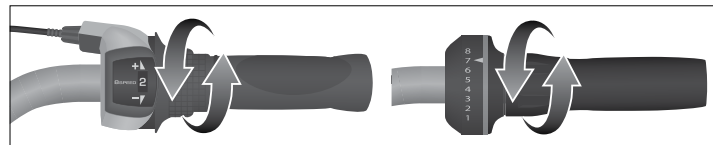
Afb.: Bediening op het wielrenstuur

- 1 Kleine versteller   2 Grote schakel-remhendel

- Om een groter kettingwiel voor vlakke trajecten te selecteren, duwt u aan de linkerkant van het stuur de grote schakel-remhendel naar binnen.
- Om een kleiner kettingwiel voor stijgende trajecten te kiezen, duwt u aan de linkerkant van het stuur de kleine versteller naar binnen.

7.1.2.4 Schakelen met de draaiversteller

- Om te schakelen, draait u aan de draaiversteller (zie afb. “Draaiversteller van het derailleurstelsel”).

Afb.: Draaiversteller derailleur (voorbeeld)

7.1.3 Instellingen

LET OP

Beschadigingen aan de versnelling door onjuiste instellingen.

Gevaar voor beschadigingen!

- Neem bij vragen over de instelling van de versnelling contact op met een erkende fietsspecialist.

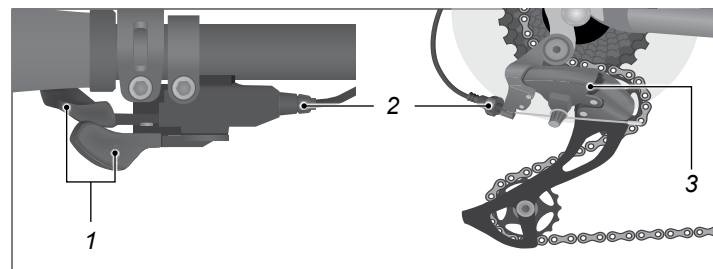
De instelling van de kettingversnelling vereist specialistische vakkennis.

Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt, kunt u zich het best tot een erkende fietsspecialist wenden.

Als de werking van de derailleur afneemt, stelt u de schakel-trekspanning in.

Met behulp van de spanschroef op de achterderailleur stelt u de spanning in, met de spanschroef op de schakelhendel zelf stelt u de spanning van de omwerper in.

- Als er tijdens het rijden geluiden optreden na het schakelen, corrigeer dan de spanning van de versnellingskabel met behulp van de spanschroef op de achterderailleur of op de versteller (zie afb. "Spanschroef").
  - Draai de spanschroef hiervoor een halve slag.
  - Wanneer het geluid afneemt, draait u de spanschroef in kleine stapjes in dezelfde richting verder totdat u tijdens het rijden geen geluid meer hoort.
  - Wanneer het geluid toeneemt, draait u de spanschroef in kleine stapjes in tegengestelde richting totdat u tijdens het rijden geen geluid meer hoort.
  - Wanneer er tijdens het rijden toch nog geluiden te horen zijn, kunt u de versnelling het beste door een erkende fiets-specialist laten nakijken.

Afb.: Spanschroef

1 Schakelhendel

2 Spanschroef

3 Achterderailleur

7.2 Naafversnelling

7.2.1 Basisbeginselen

De naafversnelling bevindt zich in het achterwiel en kan bediend worden via een draaiversteller of een schakelhendel aan de rechterkant van het stuur.

Opmerking: Een uitzondering hierop vormt de automatische naafversnelling met 2 standen en de terugtrapversnelling. De automatische naafversnelling met 2 standen schakelt afhankelijk van de snelheid naar de 2e versnelling of omlaag naar de 1e versnelling. Door het pedaal kort naar achter te bewegen kunt u terugschakelen naar de 1e of 2e

1. Laat bij de naafversnellingen van Rohloff of de Alfine 11, eenmaal per jaar de olie vervangen door een fietsspecialist. Laat alle andere naafversnellingen eenmaal per jaar door een fietsspecialist opnieuw smeren.
2. Controleer of alle onderdelen van de naafversnelling nog onbeschadigd zijn.
  - Neem contact op met uw fietsspecialist wanneer u beschadigingen aan een van de onderdelen vaststelt.
3. Ga na of de omhulling van de versnellingskabels beschadigd is of dat kabels gescheurd zijn (visuele inspectie).
4. Hang de fiets aan het frame op.
5. Draai de crank rond.
6. Schakel door alle versnellingen.
7. Controleer of alle versnellingen correct worden geschakeld en of daarbij vreemde geluiden optreden.

- Wanneer de versnellingskabels vasthaken of rare geluiden optreden, moet u de versnelling door uw fietshandelaar laten controleren.
- Voer vaker onderhoud uit wanneer u uw fiets vaak gebruikt.
- Verkort de onderhoudsintervallen wanneer u uw fiets in een drassige of zoute omgeving gebruikt.
- Gebruik een geschikt onderhoudsmiddel om te voorkomen dat uw fiets door weersinvloeden te snel slijt.
  - Vraag uw fietsspecialist naar een geschikt onderhoudsmiddel voor uw naafversnelling.

7.2.2 Bediening

WAARSCHUWING

Onoplettendheid in het wegverkeer.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Maak uzelf vertrouwd met de werking van de naafversnelling.
  - Bedien de versnelling alleen wanneer uw aandacht voor het wegverkeer daardoor niet wordt beperkt.
  - Stop meteen als u de versnelling niet veilig kunt bedienen, bijv. bij een defect of storing.
-

LET OP

Beschadigingen aan de versnelling door onjuiste bediening.

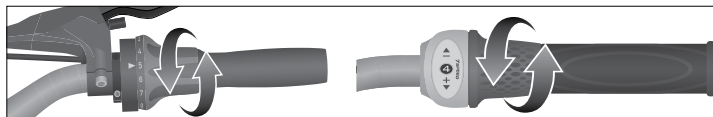
Gevaar voor beschadigingen!

- Trap bij het schakelen niet krachtig op de pedalen.
  - Trap bij het schakelen niet naar achteren.
  - Schakel tijdig naar een lagere versnelling vooraleer u een helling opgaat.
-
- Wanneer u het gevoel heeft dat u de bediening van de naafversnelling nog niet onder knie heeft, kunt u om extra uitleg vragen aan uw fietsspecialist.
  - Ga na met welk type naafversnelling uw fiets is uitgerust.

Opmerking: Afhankelijk van het model is uw fiets uitgerust met een naafversnelling met of zonder terugtraprem (zie hoofdstuk “Fietspas” op pagina 94).

7.2.2.1 Schakelen met de draaiversteller

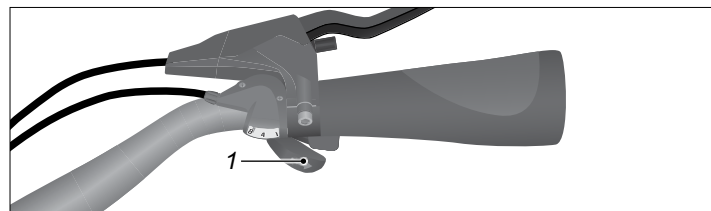
Om te schakelen, draait u de draaiversteller (zie afb. “Draaiversteller van de naafversnelling”).

Afb.: Draaiversteller naafversnelling (voorbeeld)

7.2.2.2 Schakelen met de versteller

Afhankelijk van het type naafversnelling beschikt de voorste schakelhendel over twee stappen. De achterste schakelhendel kunt u naar keuze indrukken of uittrekken.

Afb.: Schakelhendel (voorbeeld)

1 Schakelhendel

- Om de ingedrukte schakelhendel automatisch naar de uitgangspositie te laten terugkeren, laat u de schakelhendel na het schakelen los.
- Om één versnelling lager te schakelen, duwt u de voorste versteller met uw duim totdat hij voor de eerste keer klikt (zie afb. “Versteller”).

Om een versnelling hoger te schakelen, duwt u op of trekt u met uw wijsvinger aan de achterste versteller.

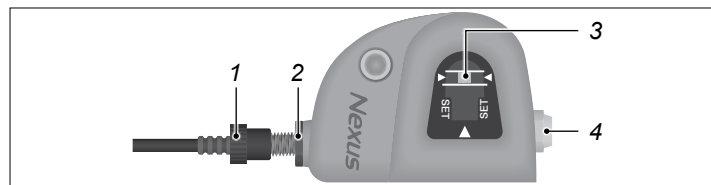
7.2.3 Instellingen

- Als de werking van de naafversnelling vermindert, moet u de spanning van de versnellingskabel instellen.

De spanning van de versnellingskabel moet in combinatie met de naafversnelling afgesteld worden.

7.2.3.1 Naafversnelling met 3 standen

- Schakel naar de 3e versnelling en schakel vervolgens naar de 2e versnelling (zie hoofdstuk *“Bediening”* op pagina 52).
- Draai aan de rechterkant van het achterwiel de borgmoer op de behuizing van de naafversnelling los (zie afb. *“Instelling ‘Nexus’”*).
- Draai zodanig aan de kartelmoer dat de aanduiding in het kijkvenster exact tussen de streepjes of pijlen staat.
- Schakel nog een keer van de 2e versnelling naar de 3e versnelling en weer terug naar de 2e versnelling.
- Controleer of de beide markeringen op de achterwielnaaf overeenkomen.
  - Herhaal de afstelprocedure als de beide markeringen op de achterwielnaaf niet overeenkomen.
- Draai de borgmoer vast.
  - Draai de contra-moer voorzichtig en met gedoseerde kracht vast.

Afb.: Instelling “Nexus”

1 Kartelmoer	3 Markering
2 Contra-moer	4 Bevestigingsschroef

Opmerking: Draai de bevestigingsschroef los om het achterwiel te kunnen verwijderen (zie afb. *“Instelling ‘Nexus’”*).

Draai de bevestigingsschroef bij de montage met een aandraaimoment van 3 tot 5 Nm vast.

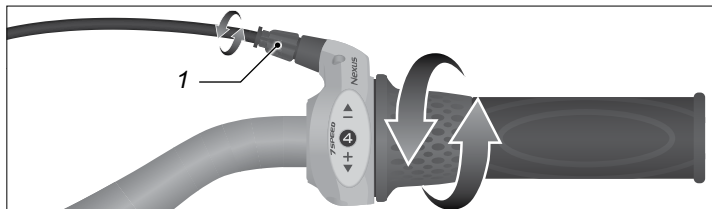
7.2.3.2 Naafversnelling met 5 standen

- Schakel naar de 5e versnelling en schakel vervolgens naar de 3e versnelling (zie afb. *“Draaiversteller van de naafversnelling”*).
  - Gebruik bij het instellen van de versnellingen zo min mogelijk kracht om overspringen te voorkomen.

De spanschroef bevindt zich onder het stuur.

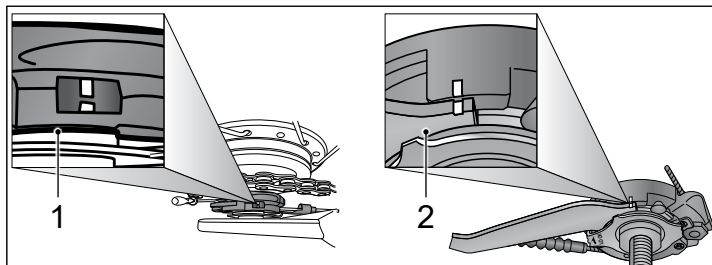
- Verstel de spanschroef op de draaiversteller zodanig dat de beide markeringen op de achterwielnaaf overeenkomen (zie afb. *“Markering op de achterwielnaaf”*).
- Schakel nog een keer van de 3e versnelling naar de 5e versnelling en weer terug naar de 3e versnelling.
- Controleer of de beide markeringen op de achterwielnaaf overeenkomen.

- Herhaal de afstelprocedure als de beide markeringen op de achterwielnaaf niet overeenkomen.

Afb.: Draaiversteller (voorbeeld)

1 Spanschroef op de draaiversteller

Afb.: Markering op de naaf van het achterwiel

1 Markering aan de bovenkant   2 Markering aan de onderkant

7.2.3.3 Naafversnelling met 7 en 8 versnellingen

1. Schakel naar de 7e of 8e versnelling en schakel vervolgens naar de 4e versnelling (zie afb. "Draaiversteller van de naafversnelling").
  - Gebruik bij het instellen van de versnellingen zo min mogelijk kracht om overspringen te voorkomen.

De spanschroef bevindt zich onder het stuur.

2. Verstel de spanschroef op de draaiversteller zodanig dat de beide markeringen op de achterwielnaaf overeenkomen (zie afb. "Markering op de achterwielnaaf").
3. Schakel nog een keer van de 4e versnelling naar de 7e of 8e versnelling en weer terug naar de 4e versnelling.
4. Controleer of de beide markeringen op de achterwielnaaf overeenkomen.
  - Herhaal de afstelprocedure als de beide markeringen op de achterwielnaaf niet overeenkomen.

7.2.3.4 Naafversnelling met 11 standen

1. Schakel naar de 11e versnelling en schakel vervolgens naar de 6e versnelling (zie afb. *“Draaiversteller van de naafversnelling”*).
    - Gebruik bij het instellen van de versnellingen zo min mogelijk kracht om overspringen te voorkomen.
- De spanschroef bevindt zich onder het stuur.
2. Verstel de spanschroef op de draaiversteller zodanig dat de beide markeringen op de achterwielnaaf overeenkomen (zie afb. *“Markering op de achterwielnaaf”*).
  3. Schakel nog een keer van de 6e versnelling naar de 11e versnelling en weer terug naar de 6e versnelling.
  4. Controleer of de beide markeringen op de achterwielnaaf overeenkomen.
    - Herhaal de afstelprocedure als de beide markeringen op de achterwielnaaf niet overeenkomen.

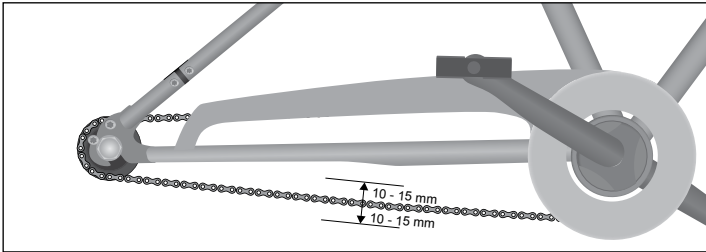
8 Ketting spannen

8.1 Basisbeginselen

Door gebruik te maken van een kettingspanner, is het mogelijk de kettingaandrijving zo in te stellen dat de spanning zo min mogelijk tot slijtage leidt.

De juiste kettingspanning voorkomt dat de kettingaandrijving te snel slijt.

- Druk de ketting naar boven of beneden en controleer of u de ketting tussen 10 en 15 mm kunt indrukken.
- Indien u de ketting minder dan 10 mm of meer dan 15 mm naar boven of beneden kunt duwen, moet de ketting door een erkende fietsspecialist worden aangespannen.

Afb.: Kettingspanning

8.2 Instellingen

8.2.1 Excentrische kettingspanner

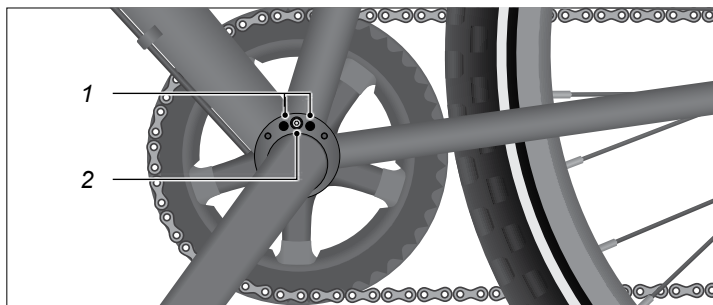
Afhankelijk van het model beschikt uw fiets over een excentrische kettingspanner. Stel aan de hand van de afb. “*Excentrische kettingspanner type A*” en “*Excentrische kettingspanner type B*” vast welk type kettingspanner op uw fiets is gemonteerd.

Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt om de ketting met behulp van een excentrische kettingspanner af te stellen, kunt u zich het best tot een erkende fietsspecialist wenden.

1. Draai de klembout of de drie klembouten aan de linkerkant van uw fiets los, gezien in de rijrichting (zie afb. “*Excentrische kettingspanner type A*” of “*Excentrische kettingspanner type B*”).
2. Steek een haakgereedschap, bijv. een inbusleutel in de opening of in beide openingen van de kettingspanner.
3. Draai de excentrische kettingspanner in de richting van het achterwiel om de kettingspanning te verlagen.
4. Draai de excentrische kettingspanner in de richting van het voorwiel om de kettingspanning te verhogen.

Draai de klemschroef of de drie klemschroeven weer vast wanneer u de kettingspanning juist heeft afgesteld.

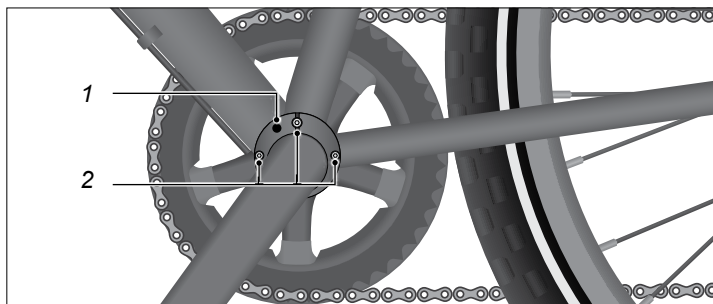
5. Controleer de kettingspanning.

Afb.: Excentrische kettingspanner type A

1 Instelopeningen

2 Klembout

Afb.: Excentrische kettingspanner type B

1 Instelopening

2 Klembouten

8.2.2 Kettingspanner aan het uitvaleinde

WAARSCHUWING

Fiets rijdt niet goed rechtdoor.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

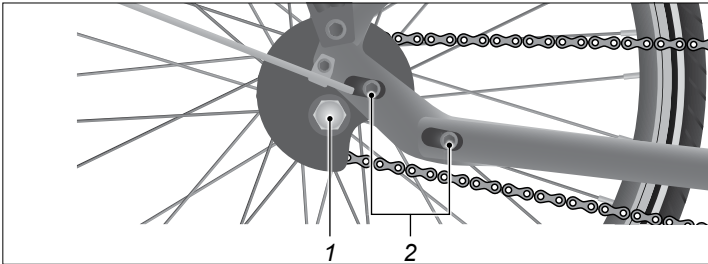
- Zorg ervoor dat het achterwiel in een rechte lijn met het frame staat.

Afhankelijk van het model is uw fiets uitgerust met een kettingspanner op het uitvaleinde (zie afb. "Kettingspanner op het uitvaleinde").

Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt om de ketting met behulp van een kettingspanner aan het uitvaleinde af te stellen, kunt u zich het best tot een erkende fietsspecialist wenden.

Om de kettingspanning met behulp van de kettingspanner aan het uitvaleinde in te stellen, mag u de asmoer niet losdraaien.

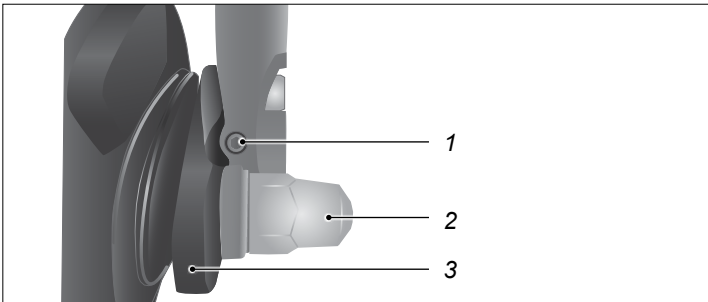
1. Draai aan beide kanten van het frame de klembouten los (zie afb. "Kettingspanner op het uitvaleinde").
2. De instelschroeven om de ketting aan te spannen, bevinden zich aan de achterkant aan beide kanten van de uitvaleinden. De stelschroeven zijn inbusbouten met sleutelmaat 4 mm (zie afb. "Stelschroef op het uitvaleinde").

Afb.: Kettingspanner aan het uitvaleinde

1 Naafasmoer

2 Klembout

Afb.: Stelschroef op het uitvaleinde

1 Instelschroef

3 Uitvallende

2 Naafasmoer

3. Draai de stelschroeven aan beide kanten van het frame met de wijzers van de klok mee om de kettingspanning te verhogen.
4. Draai de stelschroeven aan beide kanten van het frame tegen de wijzers van de klok in om de kettingspanning te verlagen.
  - Zorg ervoor dat de stelschroeven aan beide kanten gelijkmatig afgesteld worden.
5. Controleer de kettingspanning (zie hoofdstuk “Ketting spannen” op pagina 57).
6. Controleer of het achterwiel in een lijn staat met het frame.
7. Wanneer het achterwiel zich niet in een lijn met het frame bevindt, draait u de stelschroef aan de kant waar de ketting zich niet bevindt, een slag aan.
  - Als de uitlijning van het achterwiel verbeterd is, draait u de stelschroef in dezelfde richting verder tot het achterwiel in een lijn met het frame staat.
  - Als de uitlijning van het achterwiel niet verbeterd is, draait u de stelschroef in de tegengestelde richting tot het achterwiel in een lijn met het frame staat.
8. Controleer de kettingspanning.
  - Controleer bij een velgrem of de remblokken in het midden op de flanken van de velg wrijven. Wanneer dat niet het geval is, dient u de velgrem opnieuw af te stellen.
  - Vraag een erkende fietsspecialist om hulp wanneer het u niet lukt de velgrem van uw fiets af te stellen.

9 Aandrijvingen

Onder een aandrijving wordt een mechanisme verstaan waarmee een bepaald object in beweging wordt gezet.

Bij een fiets wordt spierkracht via de pedalen overgebracht op het aandrijf wiel.

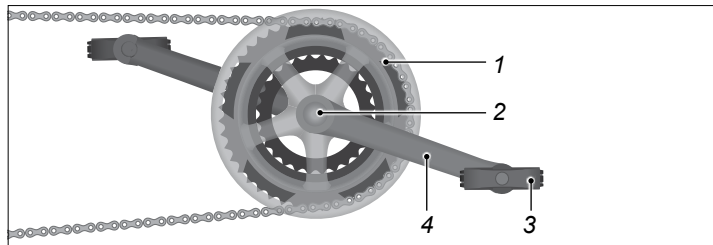
Afhankelijk van het model is uw fiets voorzien van een ketting- of een riemaandrijving.

- Controleer of uw fiets is uitgerust met een ketting- of riemaandrijving (zie afb. “Kettingaandrijving” en afb. “Riemaandrijving”).

9.1 Pedaalaandrijving

9.1.1 Basisbeginselen

Samenstel van pedaal, crank, trapas en kettingwiel.

Afb.: Pedaalaandrijving

1 Kettingwiel

3 Pedaal

2 Trapas

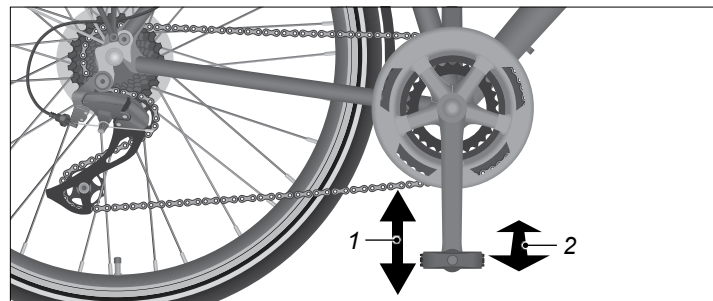
4 Crank

9.1.2 Bediening

Trap de pedalen rond om de pedalaandrijving en zo de fiets in beweging te zetten.

9.1.3 Pedaalaandrijving controleren

- Raak het pedaal aan en probeer het loodrecht naar boven of beneden te bewegen (1). Controleer of het pedaal, de crankarm of de trapas in verticale richting bewegen.
- Raak het pedaal aan en probeer het zijdelings naar buiten en naar binnen (2) te bewegen. Kijk hierbij of de crankarm of de trapas zijwaarts bewegen (zie afb. “Pedaalaandrijving controleren”).

Afb.: Pedaalaandrijving controleren

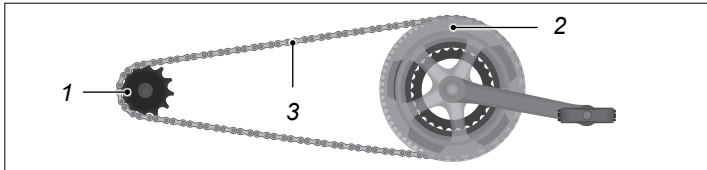
1 Zijkant

2 Buiten – binnen

- Neem contact op met uw fietsspecialist wanneer het pedaal, de crankarm of de trapas zich kantlings of in verticale richting kunnen bewegen.

9.2 Kettingaandrijving

9.2.1 Basisbeginselen

Afb.: Kettingaandrijving

1 Tandkrans

3 Ketting

2 Kettingwiel

Een kettingaandrijving is compatibel met een naafversnelling, terugtrapremmen en een derailleur.

- Reinig alle bewegende onderdelen met een vochtige doek of een zachte borstel, voor zover deze toegankelijk zijn.
- Smeer de fietsketting na de reiniging, na fietstochten in de regen of na 250 km in met een beetje universele olie of een smeermiddel dat door de producent wordt aanbevolen.
- Verwijder vervolgens overtollig smeermiddel met een schone doek.

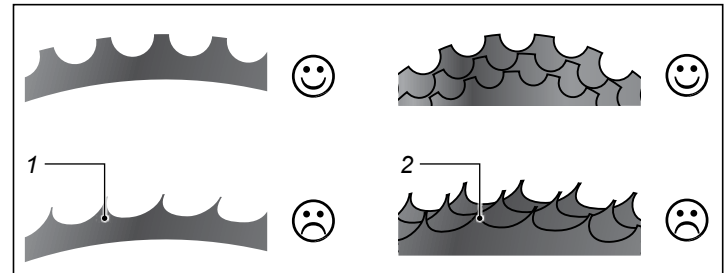
- Ga na of alle onderdelen onbeschadigd zijn.
  - Neem contact op met uw fietsspecialist wanneer u beschadigingen aan een van de onderdelen vaststelt.

9.2.2 Bediening

Trap de pedalen rond om de kettingaandrijving en zo de fiets, in beweging te zetten.

9.2.3 Instellingen

Vervang de tandkrans of het kettingwiel als deze scherpe tanden of haaiantanden hebben.

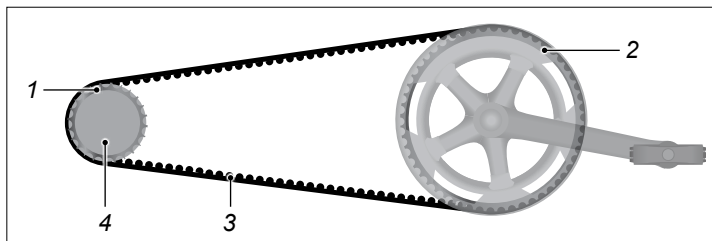
Afb.: Tandkrans

1 Slijtage aan het kettingwiel

2 Slijtage aan de tandkrans

9.3 Riemaandrijving

9.3.1 Basisbeginselen

Afb.: Riemaandrijving

1 Achterste schijf

3 Riem

2 Voorste schijf

4 Achterste borgschijf

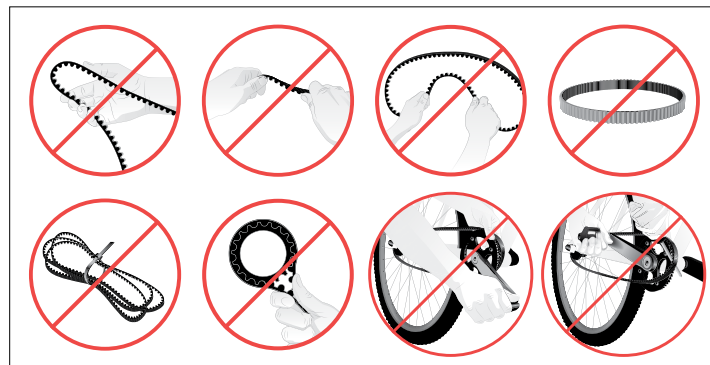
Een riemaandrijving is compatibel met een naafversnelling en een terugtraprem, maar niet met een derailleur.

LET OP

Beschadiging van de riem door onjuist gebruik.

Gevaar voor beschadigingen!

- Zorg ervoor dat de riem niet knikt, verdraait, naar achter doorbuigt, naar buiten draait, vast komt te zitten of als sleutel gebruikt wordt.
- Tijdens de montage mag de riem niet opgerold met de tandkrans van de voorste schijf of met een hefinstrument, bijvoorbeeld een schroevendraaier, op zijn plaats gebracht worden.

Afb.: Soorten beschadigingen

9.3.2 Bediening

Trap de pedalen rond om de riemaandrijving en zo de fiets, in beweging te zetten.

9.3.3 Instellingen

9.3.3.1 Spanning van de riem controleren

LET OP

Schade aan de riem door verkeerd gereedschap.

Gevaar voor beschadigingen!

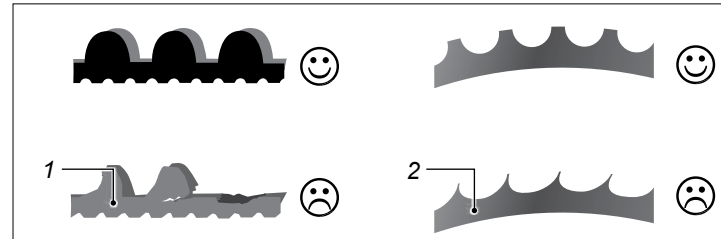
- De riemspanning mag alleen met het originele gereedschap van de fabrikant worden gemeten en ingesteld.

Voor een probleemloze werking van de riemaandrijving is het noodzakelijk dat de riem met de correcte riemspanning is gespannen.

De riemspanning mag alleen met het originele gereedschap van de fabrikant worden gemeten en ingesteld.

- Laat jaarlijks de riemspanning door uw fietsspecialist controleren en instellen.

9.3.3.2 De riem controleren op slijtage

Afb.: Slijtage

1 Slijtage aan de riem

2 Slijtage aan de riemschijf

- Controleer de riemaandrijving regelmatig op slijtage.
  - Vervang de riem wanneer u scherpe tanden, scheuren of ontbrekende tanden vaststelt.
  - Als u bijv. haaiantanden op de riemschijf vaststelt, laat u de riemschijf vervangen.

10 Overige componenten

10.1 Stuur

10.1.1 Basisbeginselen

Het stuur is een van de contactgebieden tussen de berijder en de fiets. Het stuur heeft een belangrijke functie bij het besturen van de fiets en bij het bedienen van andere elementen als de handrem enz.

10.1.2 Bediening

Houd beide handen aan het stuur en let op dat de handgrepen niet knikken. Zorg dat u comfortabel zit.

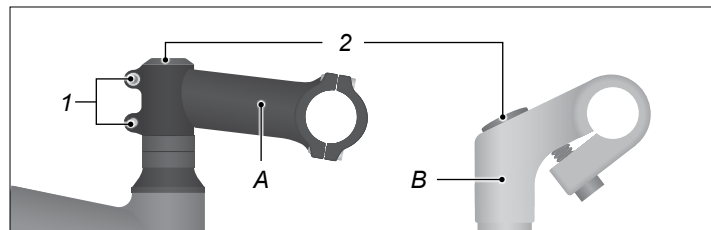
10.1.3 Instellingen

Afhankelijk van het model is uw fiets voorzien van een stuurpen met externe klem of een stuurpen met interne klem.

- Controleer met welke stuurpen uw fiets is uitgerust (zie afb. "Stuurpennen").

Sommige modellen beschikken over een stuur waarvan de hoek ingesteld kan worden (zonder afbeelding).

- Vraag aan een erkende fietsspecialist hoe u de hoek van uw fietsstuur kunt instellen.

Afb.: Soorten stuurpennen

1 Bouten

2 Dopje

A Stuurpen met externe klem

B Stuurpen met interne klem

10.1.3.1 Stuurhoogte

10.1.3.2 Stuurpen met externe klem

WAARSCHUWING

Onverwacht gedrag van de fiets door onjuiste afstelling.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Houd rekening met de aandraaimomenten.
- Houd rekening met de minimale diepte van de stuurpen.

Opmerking: Voor het afstellen van de stuurhoogte met behulp van de stuurpen met externe klem zijn specialistische kennis en gereedschap vereist.

Laat de stuurhoogte instellen door een erkende fietsspecialist.

10.1.3.3 Stuurpen met interne klem

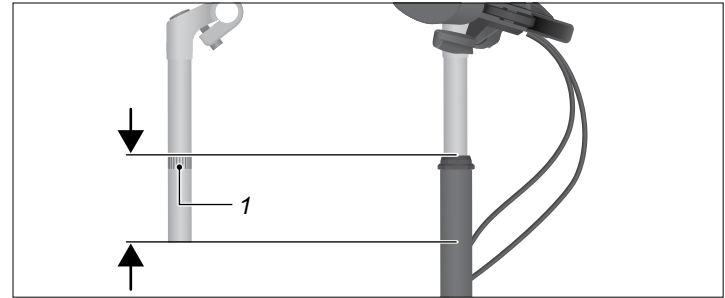
WAARSCHUWING

Mogelijke breuk van de stuurpen met interne klem door foute afstelling.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

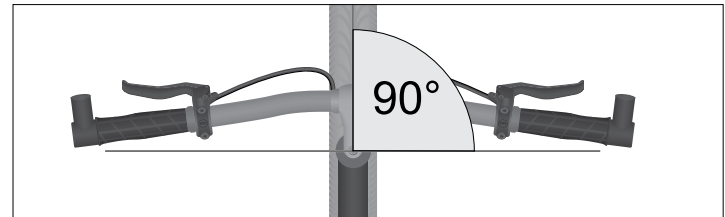
- Als u zelf de stuurhoogte instelt, moet u de minimale insteekdiepte van de stuurpen met interne klem in acht nemen.

1. Verwijder het dopje aan de bovenkant van de stuurpen met interne klem naar boven toe (zie afb. "Stuurpennen", rechts).
2. Draai de interne bout uit de stuurpen door deze 1 tot 2 slagen tegen de wijzers van de klok in te draaien.
3. Neem het stuur vast en schuif de stuurpen met interne klem in de gewenste positie naar boven of beneden.
  - Duw de stuurpen met interne klem maximaal zo ver omhoog dat de markering op de stuurpen met interne klem niet zichtbaar is (zie afb. "Stuurpen met interne klem").

Afb.: Stuurpen met interne klem

1 Markering

Afb.: Uitlijnen van het stuur

4. Draai de interne bout met de klok mee vast, met inachtneming van de aandraaimomenten.
5. Plaats het dopje terug op de stuurpen met interne klem.

Overige componenten

10.1.3.4 Uitlijnen van het stuur

10.1.3.5 Stuurpen met externe klem

LET OP

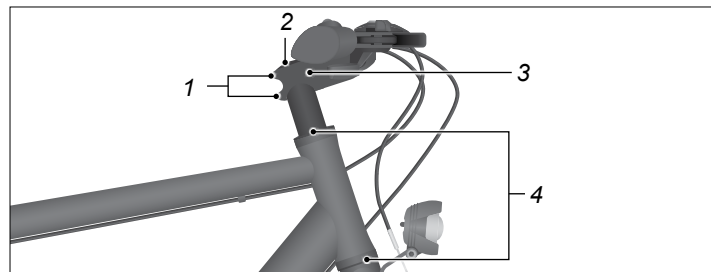
Mogelijke beschadiging van het balhoofdlager door onjuiste afstelling van de stuurpen met externe klem.

Gevaar voor beschadigingen!

- Draai de bovenste bout op de stuurpen met externe klem slechts zo ver vast dat het lager of het stuur nog vrij kan bewegen.
- Draai de bovenste bout zo vast dat het balhoofdlager tijdens de controle niet meer beweegt.

1. Verwijder het dopje aan de bovenkant van de stuurpen met externe klem naar boven toe (zie afb. "Stuurpennen", links).
2. Draai de bout aan de bovenkant een halve slag tegen de wijzers van de klok in.
3. Draai de beide bouten van de stuurpenklem zo ver tegen de klok in eruit dat u het stuur ten opzichte van het voorwiel kunt draaien (zie afb. "Balhoofdbuis").

Opmerking: In de volgende stap stelt u het balhoofdlager af.

Afb.: Buitenbalhoofdbuis

1 Bouten

2 Dopje

3 Stuurpen met externe klem

4 Balhoofdlager

4. Draai de bout aan de bovenkant stap voor stap en telkens maximaal een achtste van een slag naar binnen.
  - Bedien de voorste handrem en probeer de fiets naar voren en achteren te bewegen.
  - Controleer of er speling in het balhoofdlager zit.
  - Draai de bout zo ver aan dat er geen speling meer zit in het balhoofdlager.
  - Til de fiets op en kijk of het voorwiel vanzelf naar links of rechts beweegt wanneer u het frame kantelt.

Wanneer een controle van het balhoofdlager geen speling vertoont en het voorwiel na het kantelen van het frame vanzelf naar links of rechts beweegt, is het balhoofdlager juist afgesteld.

5. Lijn het stuur zodanig uit dat het onder een hoek van 90° met het voorwiel staat (zie afb.: “*Stuurrichting*”).
6. Draai de beide bouten van de stuurpen vast, met inachtneming van de aandraaimomenten.
7. Zet het dopje van boven op de stuurpen.

10.1.3.6 Stuurpen met interne klem

1. Verwijder het dopje aan de bovenkant van de stuurpen met interne klem naar boven toe (zie afb. “*Stuurpennen*”, rechts).
2. Draai de interne bout uit de stuurpen door deze 1 tot 2 slagen tegen de wijzers van de klok in te draaien.
3. Lijn het stuur zodanig uit dat het onder een hoek van 90° met het voorwiel staat (zie afb.: “*Stuurrichting*”).
4. Draai de interne bout met de klok mee vast, met inachtneming van de aandraaimomenten.
5. Plaats het dopje terug op de stuurpen met interne klem.

10.1.3.7 Balhoofdlager instellen

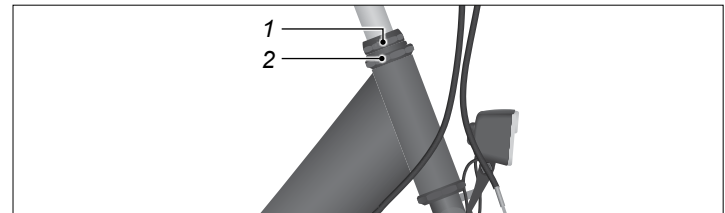
U heeft twee moersleutels of twee balhoofdsleutels nodig, de sleutelmaat kan tussen verschillende modellen afwijken.

1. Plaats de fiets rechtop.
2. Draai de contraoer los.

3. Draai de lagerbus zo ver aan dat er geen speling meer zit in het balhoofdlager.
  - Bedien de voorste handrem en probeer de fiets naar voren en achteren te bewegen.
  - Controleer of er speling in het balhoofdlager zit.
  - Til de fiets op en kijk of het voorwiel vanzelf naar links of rechts beweegt wanneer u het frame kantelt.

Wanneer een controle van het balhoofdlager geen speling vertoont en het voorwiel na het kantelen van het frame vanzelf naar links of rechts beweegt, is het balhoofdlager juist afgesteld.

4. Draai de contraoer vast en houd daarbij rekening met de draaimomenten. Door de lagerbus tegen te houden zorgt u ervoor dat deze niet meedraait.
5. Controleer de stand van het stuur na het afstellen van de balhoofdlager (zie afb. “*Stuurrichting*”).

Afb.: Balhoofdlager

1 Contraoer

2 Lagerbus

10.2 Zadel

10.2.1 Basisbeginselen

Het zadel is het deel van de fiets dat de fietser houvast biedt en tijdens het rijden meerdere zithoudingen biedt. De ideale vorm van het zadel hangt af van het doel waarvoor de fiets gebruikt wordt en de lichamelijke eigenschappen van de fietser.

1. Controleer of u het zadel kunt verdraaien of bewegen.
  - Als u het zadel kunt draaien, draait u de klembout op de zadelpenklem met inachtneming van de aandraaimomenten vast.
2. Controleer of u het zadel in de richting van het stuur kunt bewegen.
  - Wanneer u het zadel in de richting van het stuur kunt bewegen, moet u het zadel opnieuw afstellen (zie hoofdstuk “Zadelpositie” op pagina 70).

10.2.2 Instellingen

WAARSCHUWING

Breek van het zadel of van de zadelpen door overbelasting.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Beoordeel het draagvermogen van het zadel en de zadelpen altijd samen.
  - Overbelast zadel of zadelpen niet.
-

Als u niet zeker bent van de toelaatbare belasting van zadel of zadelpen, vraag dan uw fietsspecialist.

Zadel en de zadelpen vormen een eenheid, daarom moet het draagvermogen altijd in totaliteit worden beoordeeld.

Het draagvermogen hangt af:

- van het materiaal
- van het model
- van het ontwerp
- van de interne opbouw en
- van de staat van onderhoud

Stel het zadel zodanig in dat u tijdens het fietsen over een comfortabel zitpositie beschikt dat u alle onderdelen aan het stuur goed kunt bedienen en dat u met uw voeten op een veilige manier de grond kunt aanraken.

10.2.2.1 In hoogte verstelbare zadelpen

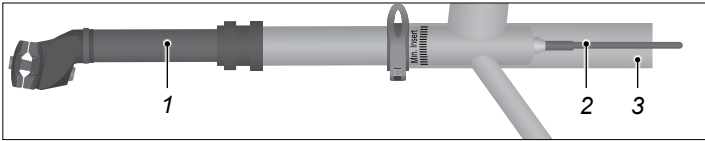
WAARSCHUWING

Onjuiste instelling van de zadelpen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Houd rekening met de minimale insteekdiepte van de zadelpen.
-

Afhankelijk van het model kan uw fiets voorbereid zijn op een in hoogte verstelbare zadelpen. In dat geval is de verstelkabel in het frame gelegd en eindigt hij in de zitbuis (zie afb. “In hoogte verstelbare zadelpen”).

Afb.: In hoogte verstelbare zadelpen

1 Instelbereik   2 Verstelkabel   3 Zitbuis

LET OP

Schade aan de verstelkabel door verkeerde hoogtevinstelling van de zadelpen.

Gevaar voor beschadigingen!

- Duw de zadelpen maximaal tot aan de verstelkabel in de zitbuis.
- Duw de zadelpen met gecontroleerde kracht in de zitbuis.

De instelmarge van de zadelpen bedraagt 100 mm.

1. Om de zadelhoogte in te stellen, drukt u op de bedieningseenheid op het stuur de daarvoor bedoelde knop in.
2. Trek, terwijl u de knop ingedrukt houdt, het zadel omhoog of duw het omlaag.

3. Laat de knop los.
4. Wanneer de instelmarge niet voldoende is voor het gewenste resultaat, stelt u de hoogte van het zadel in met behulp van de klem op de zadelpen.

10.2.2.2 Zadelhoogte

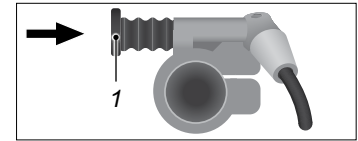
LET OP

Mogelijke beschadiging aan de reflector op de zadelpen door een onjuiste instelling van de zadelhoogte.

Gevaar voor beschadigingen!

- Let er tijdens het instellen van de zadelhoogte op dat u de reflector niet beschadigt.

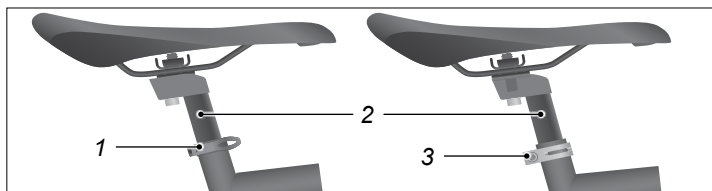
1. Houd het zadel vast en
  - open de snelspanner (zie hoofdstuk “Instellingen” op pagina 77) of
  - draai de bout van de zadelpenklem tegen de klok in eruit totdat u de zadelpen in de hoogte kunt verschuiven (zie afb. “Zadelpenklem”, rechts).

Afb.: Bedieningseenheid op het stuur

1 Toets

Overige componenten

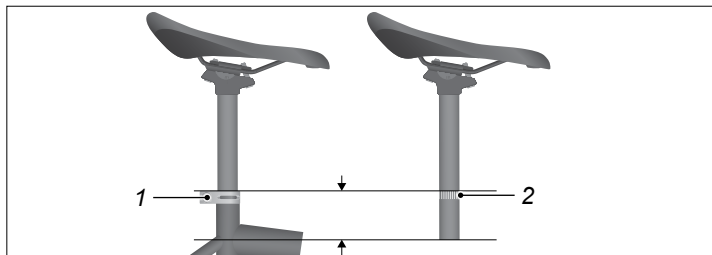
Afb.: Zadelpenklem

1 Snelspanner

3 Bout

2 Zadelpen

2. Stel de zadelhoogte zodanig in dat u over een comfortabele zitpositie beschikt.
3. Zorg dat de markering op de zadelpen niet zichtbaar is (zie afb. "Minimale insteekdiepte").
4. Draai het zadel zodat het van boven bekeken op één lijn met het midden van het frame staat.

Afb.: Minimale insteekdiepte

1 Zadelpenklem

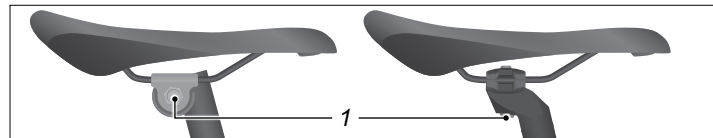
2 Markering

5. Sluit de snelspanner totdat hij tegen de zitbuis ligt of draai de bout van de zadelpenklem met de klok mee vast, met inachtneming van de aandraaimomenten.
6. Controleer of de zadelpen stevig vast zit. Ga daarvoor op het zadel zitten en wip op en neer.
7. Controleer of u het zadel kunt verdraaien of bewegen.
  - Wanneer u het zadel kunt draaien, moet u de snelspanner opnieuw afstellen (zie hoofdstuk "Instellingen" op pagina 77).

10.2.2.3 Zadelpositie

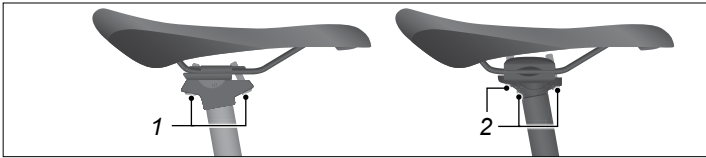
Afhankelijk van het model kunt u bij uw fiets de hoek van het zadel en de afstand tot het stuur instellen.

- Stel vast met welke zadelverstelling uw zadelpen is uitgerust (zie afb. "Zadelpennen met een bout" en afb. "Zadelpennen met meerdere bouten").

Afb.: Zadelpennen met een bout

1 Bout

Afb.: Zadelpennen met meerdere bouten

1 Twee bouten

2 Drie bouten

1. Draai de bout of bouten onder het zadel 1 à 2 slagen tegen de klok in eruit (zie afb. "Zadelpennen met een bout" en afb. "Zadelpennen met meerdere bouten").
2. Verschuif en kantel het zadel zodanig dat u over een gemakkelijke zitpositie beschikt en dat u alle onderdelen op het stuur tijdens de rit veilig kunt bedienen.

Opmerking: Bij zadelpennen met 2 of 3 bouten kunt u de kantelhoek van het zadel instellen door de losgedraaide bouten tegen elkaar in te verdraaien.

3. Draai de bout of bouten onder het zadel met de klok mee vast, met inachtneming van de aandraaimomenten.
4. Controleer of u het zadel kunt verschuiven.
  - Indien u het zadel kunt verdraaien, moet u het zadel door een erkende fietsspecialist laten instellen.

10.3 Bagagedrager

10.3.1 Basisbeginselen

De bagagedrager van uw fiets is bedoeld om bagage mee te vervoeren.

Afhankelijk van het model beschikt uw fiets over een bagagedrager met klembeugel, een bagagedrager met snelbinders of een systeembagagedrager.

LET OP

Mogelijke beschadigde fietsonderdelen door een onjuist gemonteerde bagagedrager.

Gevaar voor beschadigingen!

- Laat de bagagedrager door een erkende fietsspecialist monteren.
-
- Wanneer u fiets is voorzien van een bagagedrager, mag u geen wijzigingen aanbrengen aan deze bagagedrager.
    - Vraag een erkende fietsspecialist om advies als u de bagagedrager wilt vervangen.
    - Monteer te allen tijde een toegestane bagagedrager die voldoet aan de voorschriften van DIN EN ISO 11243.
    - Laat de bagagedrager door een erkende fietsspecialist monteren.
    - Laat u door een erkende fietsspecialist informeren over de mogelijkheden van een systeembagagedrager.
    - Zorg dat de bagagedrager niet overbelast is.

10.3.1.1 Maximale belasting

LET OP

Overbelaste bagagedrager.

Gevaar voor beschadigingen!

- Houd u te allen tijde aan het maximaal toegestane gewicht.

Achterdrager: modelafhankelijk 25 kg of 27 kg

Bagagedrager voor: 12 kg

10.3.2 Bediening

WAARSCHUWING

Valpartijen door onjuist vervoerde bagage.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Hang nooit draagtassen of andere voorwerpen aan uw stuur.
  - Maak bagage zodanig op de bagagedrager vast dat deze niet kan wegglijden of vallen.
  - Gebruik uitsluitend onbeschadigde snelbinders om bagage vast te zetten.
  - Gebruik uitsluitend stevige fietstassen om bagage te vervoeren.
-

WAARSCHUWING

Het toegenomen gewicht zorgt voor gewijzigde rijeigenschappen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Oefen buiten de openbare weg met de gewijzigde rijeigenschappen bij extra bagage.
  - Verdeel extra gewicht gelijkmatig over beide kanten van de bagagedrager of plaats het in het midden van de bagagedrager.
  - Pas uw rijstijl aan de gewijzigde fietseigenschappen aan.
-

VOORZICHTIG

De snelbinders of de klembeugel kunnen terugspringen en u daarbij raken.

Letselgevaar!

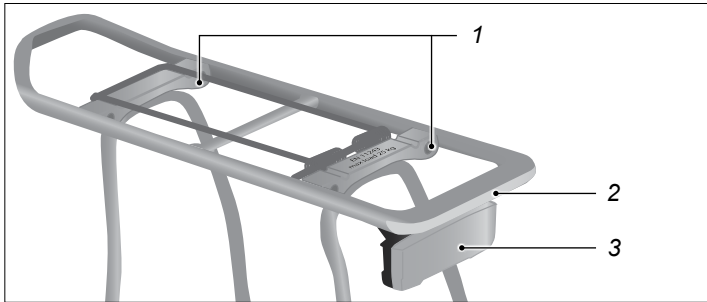
- Wanneer u de snelbinders of de klembeugel gebruikt kunt u deze het beste zodanig vastpakken dat ze niet uit uw handen kunnen glijden.
-

10.3.2.1 Systeembagagedrager

Pak de klembeugel vast, trek hem voorzichtig omhoog en houd hem zo vast.

1. Plaats uw bagage op de bagagedrager.
2. Zet uw bagage op de bagagedrager vast door de klembeugel voorzichtig terug te laten klappen.
3. Wanneer de bagagedrager geen klembeugel bevat, gebruikt u andere accessoires of spanbanden om de bagage vast te zetten.

Afb.: Systeembagagedrager

- 1 Bevestiging voor accessoires
- 2 Achterlicht
- 3 Reflector

Een systeembagagedrager kunt u in een handomdraai aan uw wensen aanpassen, bijv. met behulp van een fietsmand.

10.4 Bagage

WAARSCHUWING

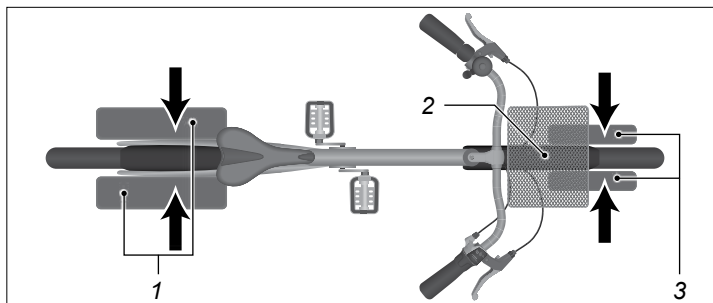
Fietstassen en fietsmanden zorgen voor gewijzigde rijeigenschappen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Oefen buiten de openbare weg met de gewijzigde rijeigenschappen bij extra aanbouwelementen zoals fietstassen en fietsmanden.
  - **Fietstassen, fietsmanden en “lowrider” hebben een negatieve invloed op het stuurgedrag.**
  - Pas uw rijstijl aan de gewijzigde fietseigenschappen aan.
-
- Plaats uw lading zodanig dat reflectoren of lichten niet afgedekt worden.
  - Rem vroeger en plan een langere remweg en een trager stuurgedrag.
  - Maak bagage zodanig op de bagagedrager vast dat deze niet kan wegglijden of vallen, bijv. met spanriemen.
  - Plaats zware voorwerpen zo dat het hoofdgewicht zo dicht mogelijk bij de wielnaven ligt, bijv. onderaan in de bagagetassen.
  - Houd het zwaartepunt zo laag mogelijk.

Overige componenten

- Indien u bevestigingsmiddelen als touw of snelbinders gebruikt, dient u ervoor te zorgen dat deze niet verstrikt kunnen raken in de bewegende onderdelen.
- Verdeel extra gewicht gelijkmatig over beide kanten van de bagagedrager of centraal op de bagagedrager (zie afb. "Fietstassen en -manden").

Afb.: Transportmiddelen

- 1 Fietstassen
- 2 Fietsmanden

3 Lowrider

10.5 Fietsbel

10.5.1 Basisbeginselen

Een fietsbel is een metalen bel op een fiets die een heldere toon produceert.

Door de bel te gebruiken kunt u andere verkeersdeelnemers op uw aanwezigheid attenderen.

- Hoort u geen helder en duidelijk belsignaal, dan dient u de bel door een erkende fietsspecialist te laten vervangen.

10.5.2 Bediening

- Druk de knop van de bel naar beneden of opzij en laat deze terugspringen.

10.5.3 Instellingen

Breng de fietsbel zodanig op het stuur aan dat u deze te allen tijde kunt bereiken.

10.6 Fietsstandaard

10.6.1 Basisbeginselen

Met een standaard kunt u uw fiets na gebruik rechtop neerzetten.

10.6.2 Bediening

1. Om de fiets te gebruiken, houdt u de fiets vast en klapt de fietsstandaard naar boven.
2. Om de fiets te parkeren, houdt u de fiets vast en klapt de fietsstandaard naar beneden.
3. Zet de fiets neer op de fietsstandaard.
4. Als de fiets veilig staat, laat u hem los.
5. Beveilig de fiets tegen diefstal of tegen ongeoorloofd gebruik.

10.6.3 Instellingen

Afhankelijk van het model is uw fiets voorzien van een instelbare standaard (zonder afbeelding).

- Stel de standaard opnieuw af wanneer de fiets niet op een veilige manier op de standaard geplaatst kan worden.
- Vraag een erkende fietsspecialist om advies wanneer het u niet lukt de standaard van uw fiets af te stellen.

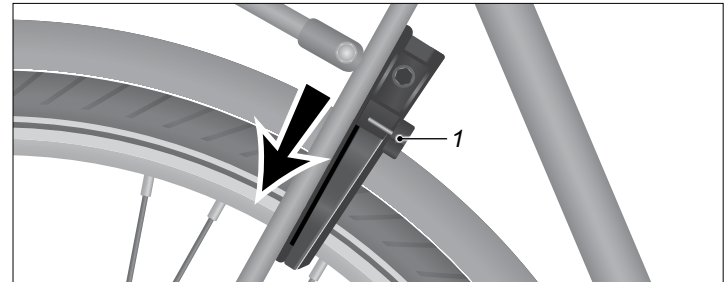
10.7 Frameslot

Opmerking: Dit hoofdstuk geldt uitsluitend voor modellen met frameslot.

10.7.1 Frameslot sluiten

1. Steek de sleutel erin en open het slot.
2. Duw de knop omlaag totdat de vergrendeling vastklikt (zie afb. "Frameslot").
  - Zorg ervoor dat de spaken het slot niet blokkeren.

3. Trek de sleutel eruit.

Afb.: Frameslot

1 Greep

10.7.2 Frameslot openen

1. Houd de greep van het frameslot.
2. Steek de sleutel erin en sluit het slot.
3. Als het slot opent, beweegt u de greep naar boven.

10.8 Snelspanner

Gebruik snelspannerassen uitsluitend wanneer u over voldoende kennis beschikt over het demonteren en monteren van wielen.

WAARSCHUWING

Gevaar voor valpartijen wanneer de snelspanners niet goed gesloten zijn en de wielen loskomen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt, kunt u snelspannerassen het best door een erkende fietsspecialist laten monteren en demonteren.

10.8.1 Basisbeginselen

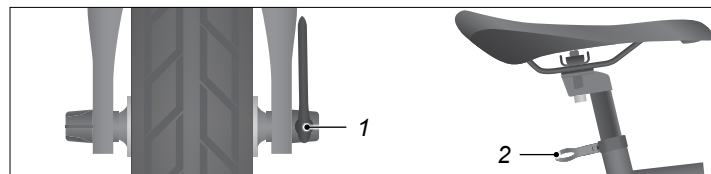
Met snelspanners is het mogelijk, fietsonderdelen snel en zonder gereedschap te monteren en weer te verwijderen.

Afhankelijk van het model is uw fiets uitgevoerd met snelspanners op de assen en bij de zadelpenklern.

Controleer aan de hand van de *afb.* "Snelspanner" of er op uw fiets snelspanner gemonteerd zijn.

1. Open en sluit de snelspanners en luister of u vreemde geluiden hoort.
  - Wanneer u een vreemd geluid hoort, kunt u de snelspanners het best laten nakijken door een erkende fietsspecialist.
2. Maak de snelspanner schoon.

3. Sluit en vergrendel de snelspanner.

Afb.: Snelspanner

1 Snelspanneras

2 Zadelpenklern

10.8.2 Bediening

WAARSCHUWING

Beknelde ledematen.

Letselgevaar!

- Open en sluit de snelspanner langzaam en voorzichtig.

WAARSCHUWING

Gevaar voor een valpartij wanneer de snelspanner op de zadelpen niet volledig gesloten is.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Controleer voor elke rit of de hendel op de snelspanner onder de zadelpen volledig gesloten is.

10.8.2.1 Snelspanner openen

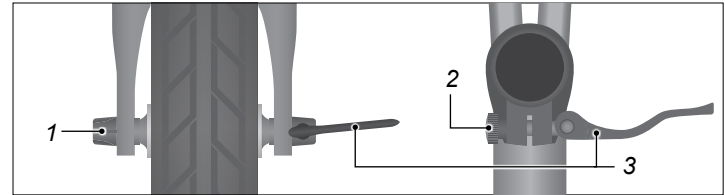
- Klap de snelspanner naar buiten om.

10.8.2.2 Snelspanner sluiten

- Klap de snelspanner naar binnen tot hij tegen de zitbuis of de achtervork ligt.
  - Stel de snelspanner af wanneer de zadelpen of de as van de snelspanner niet stevig vast zitten.

10.8.3 Instellingen

1. Open de snelspanner.
2. Draai de stelschroef of asmoer met de klok mee een kwartslag naar binnen (zie afb. "Snelspanners instellen").
3. Sluit de snelspanner en controleer of de zadelpen of het wiel stevig vastzitten.
4. Herhaal het proces, tot de zadelpen of het wiel bij een gesloten snelspanner of snelspanneras stevig vastzit.
5. Stel de spanning opnieuw in wanneer u de snelspanner zonder grote kracht kunt openen.
  - Wanneer u de snelspanner niet zelf kunt instellen, kunt u een erkende fietsspecialist vragen het voor u te doen.

Afb.: Snelspanner instellen

1 Naafasmoer

2 Instelschroef

3 Snelspanner

10.9 Vering

De vering van een fiets verhoogt het comfort en de veiligheid tijdens het rijden op oneffen terrein. De vering moet afgesteld worden op het lichaamsgewicht van de berijder. Hiervoor is specialistische kennis nodig en kan het nodig zijn onderdelen van het veringsysteem te vervangen.

Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt om de vering van de fiets af te stellen, kunt u zich het best tot uw fietsspecialist wenden.

WAARSCHUWING

Afhankelijk van de staat van het wegdek leidt een verkeerd afgestelde vering tot minder grip.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat de vering de eerste keer door uw leverancier afstellen.

WAARSCHUWING

De geveerde zadelpen, voorvork en achtervork staan onder druk of spanning.

Letselgevaar!

- Laat de geveerde zadelpen, voorvork en achtervork daarom alleen door de vakspecialist demonteren en repareren.

LET OP

Een onjuist afgestelde veringsysteem produceert tikgeluiden.

Gevaar voor beschadigingen!

- Indien u harde schokken voelt of bij het inveren geluiden hoort, moet u de vering door uw fietsspecialist laten nakijken.

10.9.1 Geveerde voorvork

10.9.1.1 Basisbeginselen

Afhankelijk van het model beschikt uw fiets over een geveerde voorvork.

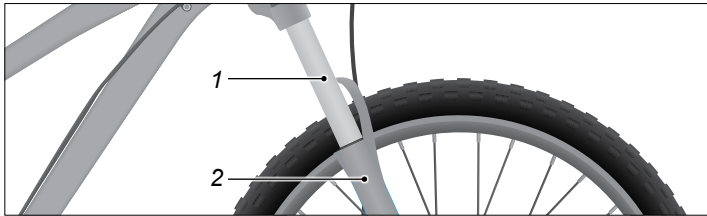
- Controleer of uw fiets is uitgerust met een geveerde voorvork (zie afb. "Geveerde voorvork").

Een geveerde voorvork vangt schokken van het voorwiel op en verhoogt het comfort en de veiligheid tijdens het rijden op oneffen terrein.

De omhullende buizen van de geveerde voorvorken hebben een gouden of zwarte glijlaag. Door voortdurend gebruik slijt de glijlaag, wat geen reden tot reclamatie is.

- Verwijder het vuil op de glijvlakken en naast gelegen afdichtingen meteen met een schone, eventueel lichtjes ingeliede doek.
- Smeer het glijvlak na de reiniging in met een beetje smeermiddel, bijv. universele olie.

- Informeer bij uw fietsspecialist naar geschikte onderhouds- en smeermiddelen voor de geveerde voorvork.
- Veer de geveerde voorvork vijf keer in en uit. Verwijder vervolgens overtollig smeermiddel met een schone doek.
- Als u bij het in- en uitveren ongewone geluiden hoort of wanneer de vering zonder weerstand meegeeft, moet u de vering door uw fietsspecialist te laten repareren.

Afb.: Geveerde voorvork

1 Dompelbuis

2 Standbuis

10.9.1.2 Sag

Het “sag” (Engels voor “inzakken”) is het inveren dat alleen door het lichaamsgewicht van de fietser wordt veroorzaakt. Het sag wordt afhankelijk van het model van de geveerde voorvork ingesteld op een waarde tussen de 15% en 30% van de volledige veerweg.

De instelling van de sag heeft geen invloed op de hardheid van de vering. De instelling van de sag beïnvloedt de veervoorspanning. Bij een optimaal ingesteld sag veert de vering slechts enkele millimeters in, wanneer u op de fiets gaat zitten.

Het instellen van het sag is een taak voor een expert, zeker bij aanwezigheid van meerdere veerelementen.

Opmerking: Voor een optimaal ingesteld negatieve veerdruk (“sag”) kan uw fietsspecialist eventueel een hardere of zachtere veer in de vering plaatsen.

10.9.1.3 Lock-out

De “lock-out”-functie blokkeert de geveerde voorvork. Hierdoor kan het in- en uitveren van de vering worden beperkt, bijv. wanneer de vering tijdens het fietsen met hoge pedaalkracht samendrukt.

10.9.1.4 Trek- en drukstand

De instelling van de trek- en drukstand is van invloed op de demping en de responsiviteit van de vering. De verhouding tussen trek- en drukstand is daarbij van doorslaggevend belang. Veel modellen zijn daarom enkel uitgevoerd met een instelbare trekstand. De verhouding tussen trek- en drukstand wordt door de toestand van de rijbaan bepaald. Een juist ingestelde verhouding garandeert een optimaal contact tussen wielen en ondergrond.

10.9.1.5 Bediening

De bediening van de geveerde voorvork is afhankelijk van het type van uw geveerde voorvork.

- Indien uw geveerde voorvork met een andere bediening is uitgevoerd dan hieronder is weergegeven, kunt u uw fietsspecialist om uitleg vragen of de gebruikshandleiding van de producent raadplegen.

LET OP

Hoger slijtage door gebruik van de lock-out.

Gevaar voor beschadigingen!

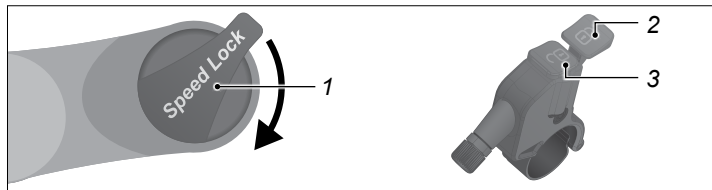
- Gebruik de lock-out alleen als het rijgedrag daardoor verbetert.

10.9.1.6 Lock-out

Opmerking: Bepaalde modellen van geveerde voorvorken hebben naast de bediening ook een instelling.

Afhankelijk van uw fietsmodel wordt de lock-out met een draaiknop op de bovenkant van de geveerde voorvork of op de afstandsbediening op het stuur bediend.

- Ga na met welke bediening uw geveerde voorvork is uitgerust (zie afb. "Lock-Out-bediening").

Afb.: Bediening van de lock-out (voorbeeld)

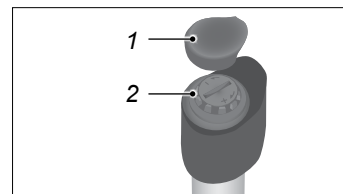
- 1 Draaiknop
- 2 Blokkeerknop
- 3 Ontgrendelingsknop

- Om de geveerde voorvork te blokkeren draait u de draaiknop 90° met de klok mee of duwt u op de blokkeerknop.
- Om de geveerde voorvork te deblokkeren draait u de draaiknop 90° tegen de klok in of drukt u op de ontgrendelknop.

Opmerking: Afhankelijk van het model veert de vering bij oneffenheden ook in de vergrendelde toestand maximaal 15 mm in.

10.9.1.7 Mechanische vering instellen

- Verwijder de stofkap van de in te stellen omhullende buis, door de stofkap verticaal naar boven toe eraf te trekken.
- Om de veervoorspanning te verhogen, draait u de draaiknop op de omhullende buis bijv. met een muntstuk of het voor uw geveerde voorvork geschikte gereedschap in de richting "+" (zie afb. "Veervoorspanning").
- Om de veervoorspanning te verminderen, draait u de draaiknop op de omhullende buis bijv. met een muntstuk of het voor uw geveerde voorvork geschikte gereedschap in de richting "-".
- Zorg ervoor dat de veervoorspanning aan beide kanten hetzelfde ingesteld is.
- Neem contact op met uw fietsspecialist wanneer u niet weet hoe u de veervoorspanning zo optimaal mogelijk kunt instellen.

Afb.: Veervoorspanning

- 1 Stofkapje
- 2 Draaiknop

10.9.1.8 Pneumatische vering instellen

LET OP

Beschadigingen aan de vering door een onjuist afgestelde demper.

Gevaar voor beschadigingen!

- Laat de reparaties aan de pneumatische dempers over aan uw fietsspecialist.

Het instellen van pneumatisch geveerde voorvorken vereist specialistische kennis.

Wanneer u ervaring heeft met het instellen van pneumatische veren en u de instellingen zelf wilt aanpassen:

- gebruik een geschikte pomp voor de verende voorvork en
- raadpleeg de handleiding voor de toegestane luchtdruk.

10.9.1.9 Veerweg geveerde voorvork

Verkorten van de veerweg:

1. Druk op de knop "Push" en houd hem ingedrukt (zie afb. "Veerweg").
2. Druk van bovenaf op het stuur.

De voorvork veert in. Hoe verder de voorvork inveert, des te korter de veerweg is.

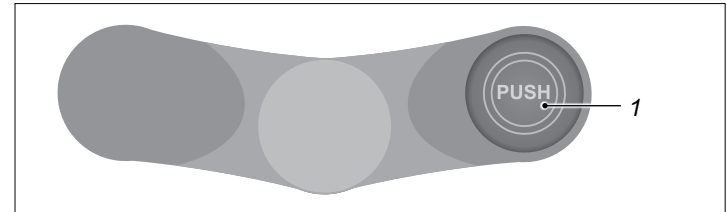
3. Laat de knop "Push" los wanneer de instelling overeenkomt met uw wensen.

Om de veerweg te verlengen:

4. Druk op de knop "Push" en houdt deze ingedrukt.
5. Trek het stuur naar boven.

De voorvork komt omhoog. Hoe verder de voorvork omhoog komt, des te langer de veerweg is.

6. Laat de knop "Push" los wanneer de instelling overeenkomt met uw wensen.

Afb.: Veerweg

1 Push-knop

10.9.2 Geveerde zadelpen

10.9.2.1 Basisbeginselen

Geveerde zadelpennen verhogen het comfort en de veiligheid tijdens het rijden op oneffen terrein. De geveerde zadelpen moet afgesteld worden op het lichaamsgewicht van de berijder.

Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt om de geveerde zadelpen af te stellen, kunt u de geveerde zadelpen het best door uw fietsspecialist laten afstellen.

- Informeer bij uw fietsspecialist naar geschikte onderhouds- en smeermiddelen voor de verende elementen.
- Verwijder het vuil op de scharnieren en glijvlakken van de geveerde zadelpen meteen met een schone, eventueel lichtjes ingeoliede doek.
- Smeer de glijvlakken en scharnieren na de reiniging in met een beetje smeermiddel, bijvoorbeeld universele olie.
- Veer de geveerde zadelpen vijf keer in en uit. Verwijder vervolgens overtollig smeermiddel met een schone doek.
- Veer de geveerde zadelpen in en uit en let daarbij op geluiden.
  - Neem contact op met uw fietsspecialist om de geveerde zadelpen te laten repareren of vervangen wanneer u bij het in- en uitveren ongewoon geluid hoort of de geveerde zadelpen zonder weerstand inveert.

10.9.2.2 Instellingen

WAARSCHUWING

Wanneer de spanschroef te ver wordt uitgedraaid, kan de geveerde zadelpen beschadigen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Draai de spanschroef niet verder naar buiten wanneer u de geveerde zadelpen instelt voor de afleverttoestand.
- Draai de spanschroef niet verder als drie omwentelingen naar binnen.
- Let erop dat tenminste 10 mm schroefdraad in de geveerde zadelpen zichtbaar is.

WAARSCHUWING

Breek van het zadel of van de zadelpen door overbelasting.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Beoordeel het draagvermogen van het zadel en de zadelpen altijd samen.
- Overbelast zadel of zadelpen niet.

Als u niet zeker bent van de toelaatbare belasting van zadel of zadelpen, vraag dan uw fietsspecialist.

Zadel en de zadelpen vormen een eenheid, daarom moet het draagvermogen altijd in totaliteit worden beoordeeld.

Het draagvermogen hangt af:

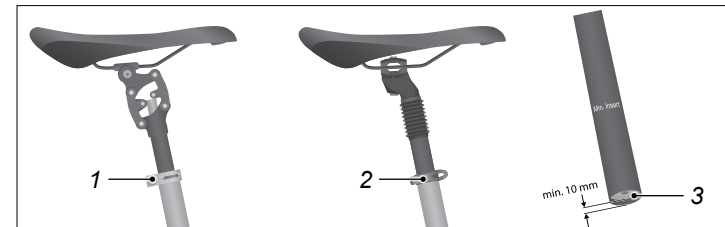
- van het materiaal
- van het model
- van het ontwerp
- van de interne opbouw en
- van de staat van onderhoud

Geveerde zadelpennen vereisen meer onderhoud.

Geveerde zadelpennen zijn onderhevig aan hogere slijtage.

- Als de geveerde zadelpen in de leveringstoestand te zacht geveerd is, stelt u de vering in (zie afb. “Geveerde zadelpen”).
  - Wanneer de geveerde zadelpen in de afleverttoestand te hard geveerd is kunt u uw fietsspecialist vragen een zachtere veer (accessoire) te monteren.
1. Houd het zadel vast en maak de geveerde zadelpen los.
    - Draai de bout op de zadelpenklem voor de geveerde zadelpen rechtop (met de wijzers van de klok mee) naar buiten tot de geveerde zadelpen omhoog en omlaag kan worden geschoven.
    - Open de snelspanner door de hendel van de snelspanner naar buiten te drukken.
  2. Trek de geveerde zadelpen los uit de zitbuis.

3. Voor een hardere vering draait u de spanschroef maximaal drie omwentelingen met de klok mee in de geveerde zadelpen.
4. Steek de geveerde zadelpen in de zitbuis en stel de hoogte in.
5. Zet de zadelpen vast.
  - Draai de bout op de zadelpenklem met de klok mee naar binnen, totdat de geveerde zadelpen niet meer kan worden verschoven en draai hem, met inachtneming van de aandraaimomenten, vast of
  - sluit de snelspanner door de hendel van de snelspanner naar binnen te drukken.
  - Wanneer u het snelspanner onvoldoende klemt moet u de snelspanner opnieuw afstellen (zie hoofdstuk “Instellingen” op pagina 77).

Afb.: Geveerde zadelpen

1 Bout op de zadelpenklem

3 Spanschroef

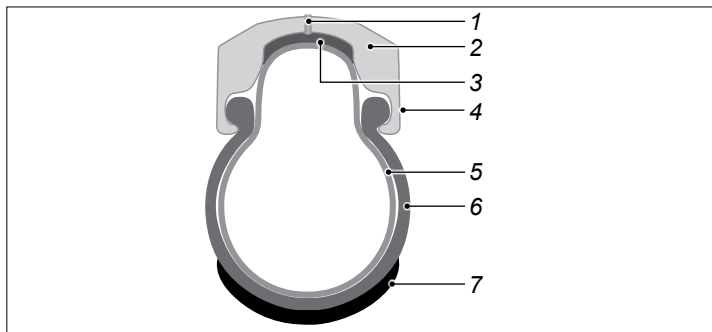
2 Snelspanner

11 Wielen en banden

11.1 Wielen

11.1.1 Basisbeginselen

Een wiel bestaat uit een naaf, spaken en een velg. De band wordt op de velg van het wiel gemonteerd. Afhankelijk van het model bevindt zich in de band ook nog een binnenband. Het voorste wiel en de bijbehorende band vormen samen het voorwiel; het achterste wiel en de bijbehorende band vormen samen het achterwiel.

Afb.: Doorsnede van het wiel met band (voorbeeld)

1 Spaak	5 Slang
2 Velg	6 Mantel
3 Velglint	7 Loopvlak
4 Velgrand	

- Bij gebruik van een binnenband ligt er een velglint op de velg om de binnenband te beschermen tegen de ondergrond van de velg en de uiteinden van de spaken.
- Wanneer geen binnenband gebruikt wordt, worden zogenaamde racefietsbanden of UST-bandens (UST = Universal System Tubeless) voor MTB's toegepast.

Door het gewicht van de berijder en de bagage en vaak uitdagende rijomstandigheden worden de wielen blootgesteld aan behoorlijke belastingen.

- Laat de wielen na het inrijden van de fiets (uiterlijk na het bereiken van 200 km rijafstanden of 15 bedrijfsuren of na 2 maanden – afhankelijk van wat eerst zich voordoet) door uw fietspecialist controleren en richten.
- Blijf de banden regelmatig controleren, ook na het inrijden.

11.1.1.1 Velgen en spaken

WAARSCHUWING

Gevaar voor valpartijen als gevolg van blokkerende velgremmen of een slag in het wiel.

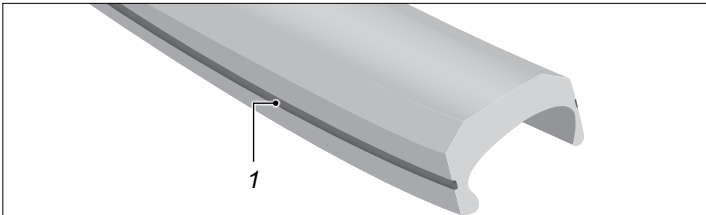
Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat een slag in een wiel door een erkende fietsspecialist verhelpen.

Gelijkmatig gespannen spaken zijn een voorwaarde voor een goed rondlopend wiel. De spanning van sommige spaken kan veranderen wanneer bepaalde hindernissen, zoals bijvoorbeeld een stoeprand, te hard genomen worden of wanneer een nipel van een spaak losraakt. De perfect ronde vorm van het wiel en de stabiliteit van de velg nemen af wanneer enkele spaken beschadigd of onjuist aangespannen zijn.

11.1.1.2 Slijtagegrens

Afhankelijk van het model zijn in de velgen inkepingen aangebracht, om de slijtagegrens te bepalen. De slijtagegrens is bereikt als de inkeping niet meer voelbaar is.

Afb.: Velg (voorbeeld)

1 Slijtage-indicator

11.1.2 Instellingen

11.1.2.1 Spaken controleren en afstellen

1. Duw de spaken met duim en vinger lichtjes samen en ga na of de spanning bij alle spaken gelijk is.

- Bij een verschillende spanning of losse spaken kunt u de spaken het beste door een erkende fietsspecialist laten spannen.

U kunt ook met een houten of plastic staaf over alle spaken strijken en letten op de verschillen in geluid.

11.1.2.2 Slijtagegrens controleren of velg vervangen

1. Controleer of de velgen van uw fiets voorzien zijn van inkepingen voor het bepalen van de slijtagegrens (zie afb. "Velg").
2. Indien de velgen van uw fiets van een inkeping voorzien zijn, controleert u of de slijtagegrens is bereikt.
3. Strijk met uw vingernagel of een tandenstoker verticaal over de inkeping.
  - Als de inkeping niet voelbaar is, mag u de fiets niet gebruiken. De velg kan anders **breken**.
  - Laat de velgen door een fietsspecialist vervangen.

11.2 Banden en ventielen

11.2.1 Basisbeginselen

VOORZICHTIG

Slechte zichtbaarheid voor andere verkeersdeelnemers.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Zorg ervoor dat reflectoren schoon en goed zichtbaar zijn.

VOORZICHTIG

Lekraken van de binnenband door scherpe voorwerpen.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Controleer de band regelmatig op beschadigingen en slijtage.
- Wanneer u zelf niet over voldoende kennis of het benodigde gereedschap beschikt, kunt u beschadigde of versleten banden het beste door uw fietsspecialist laten repareren of vervangen.

LET OP

Schade als gevolg van een gemonteerde band met een afwijkende maat van het origineel.

Gevaar voor beschadigingen!

- Neem bij vragen over de maat van de banden contact op met uw fietsspecialist.

De banden geven de fiets grip op de weg, brengen de door het trappen opgewekte aandrijfkraften over op de weg en vangen oneffenheden in de weg op.

Afhankelijk van het gebruik van de fiets worden verschillende soorten banden gebruikt.

De bandenmaat is op de zijkant van de band af te lezen. De maat kan verschillende formaten hebben:

- Indicatie in mm. De maat 52-559 op de band betekent dat de band in opgepompte toestand 52 mm breed is en een interne diameter heeft van 559 mm.
- Maten in inches. De maat 26 x 2,35 op de band betekent dat de band in opgepompte toestand 2,35 inch breed is en een interne diameter heeft van 26 inch.

Banden en velgen alleen zijn nooit luchtdicht, behalve wielrenfietsen en UST-banden. Om de lucht in de band te houden is een binnenband nodig die via een ventiel opgepompt wordt.

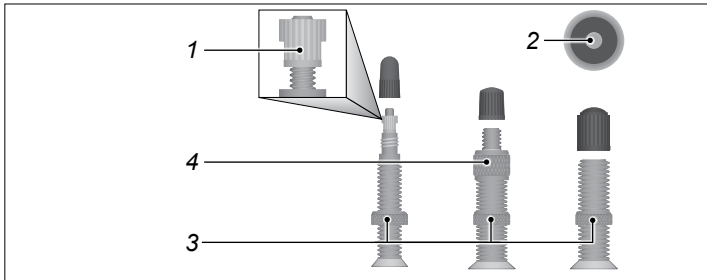
1. Controleer de banden op scheuren en beschadigingen door externe voorwerpen.
  2. Ga na of het profiel van de banden duidelijk voelbaar is.
- Vertoont een band scheuren, is deze beschadigd of is de profieldiepte te gering, laat dan de band door een erkende fietsspecialist vervangen.

11.2.1.1 Ventielen

De fietsen zijn met een van de volgende ventieltypen uitgerust (zie afb. "Ventieltypen"):

- Standaard fietsventiel (Dunlop): vastgezet met een wartelmoer, opening in de velg 8,5 mm, maximale druk 6 bar.
- Autoventiel: vastgezet met een drukstuk in het ventiel, opening in de velg 8,5 mm, maximale druk 10 bar.
- Frans ventiel: vastgezet met een drukstuk in het ventiel, opening in de velg 6,5 mm, maximale druk 15 bar.

Alle ventielsoorten beschikken over een dopje om te voorkomen dat het ventiel verstopt raakt met vuil.

Afb.: Ventielsoorten (voorbeeld)

1 Kartelschroef	3 Onderste kartelmoer
2 Ventielstoter	4 Bovenste kartelmoer

Opmerking: Afhankelijk van uw soort ventiel hebt u een passende fietspomp of een adapter nodig.

11.2.1.2 Bandenspanning

WAARSCHUWING

Klapband of het loslaten van de band van de velg door een te hoge bandenspanning.

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Let op de bandenspanning.
- Gebruik een pomp met nanometer wanneer u de banden oppompt.

LET OP

Beschadigde binnenband door een te lage bandenspanning.

Gevaar voor beschadigingen!

- Rijd niet over scherpe randen wanneer de bandenspanning te laag is.
- Let op de bandenspanning.
- Gebruik een pomp met nanometer wanneer u de banden oppompt.

Houd de maximale bandenspanning aan. Dit is de laagste waarde die op de velg of de zijkant van de band is aangebracht.

De bandenspanning wordt uitgedrukt in psi (pound per square inch), kPa of bar (zie omreken tabel voor bandenspanning).

De ondergrens voor de bandenspanning is geschikt voor lichte rijders, voor een oneffen ondergrond en levert met een hogere rolweerstand voor meer comfort. De bovengrens voor de bandenspanning is geschikt voor zwaardere rijders, voor een effen ondergrond en levert met een lage rolweerstand voor minder comfort.

- Rijd altijd met de voorgeschreven bandenspanning.
- Controleer de bandenspanning regelmatig.
- Vul de banden tenminste tot de ondergrens en maximaal tot de bovengrens met lucht.
- Gebruik een pomp met nanometer wanneer u de banden oppompt.

Omrekenen van de bandenspanning			
psi	bar	psi	bar
12	0,8	80	5,5
15	1,5	90	6,2
30	2,1	100	6,9
40	2,8	110	7,6
50	3,5	120	8,3
60	4,1	130	9,0
70	4,8	140	9,7

Opmerking: De waarden worden afhankelijk van de fabrikant vermeld in psi, kPa of bar.

Afb.: Opdruk op de velgrand (voorbeeld)

11.2.2 Instellingen

1. Om de bandenspanning te controleren of in te stellen, schroeft of trekt u het beschermdopje van het ventiel en opent u indien nodig het ventiel.
2. Plaats een bandenspanningsmeter of een luchtpomp met drukindicator op het ventiel en lees de druk af. Zorg ervoor dat u het juiste opzetstuk voor uw soort ventiel gebruikt.
  - Wanneer de bandenspanning te laag is, vul dan de band op met een luchtpomp.
  - Wanneer de bandenspanning te hoog is, laat u lucht af.
  - Kies een bandenspanning binnen de onder- en bovengrens die op de band is aangegeven, die beantwoordt aan uw lichaamsgewicht of het extra gewicht en uw rijgewoonten.
3. Schroef of druk het beschermdopje na instelling van de bandenspanning op het ventiel.
  - Oefen daarbij geen buitensporige kracht uit.
4. Controleer na de instelling van de bandenspanning of de onderste kartelmoer vastzit (zie afb. "Ventieltypen").
  - Draai de kartelmoer met gedoseerde kracht vast.

12 Opslag en verwijdering

12.1 Opslag

Houd u aan de onderstaande punten wanneer u de fiets langere tijd niet gebruikt:

- Maak de fiets schoon.
- Sla de fiets vorstvrij op in een droge ruimte en bescherm hem tegen grote temperatuurverschillen.
- Hang de fiets aan het frame op om vervormingen aan de banden te voorkomen.
- Bij een fiets met derailleur schakelt u voor op het kleine kettingwiel en achter op de kleinste tandkrans om de kabels zo veel mogelijk te ontlasten.

Opmerking: Wanneer u de fiets weer wilt gebruiken, schakelt u het kettingwiel en de achtertandwielen weer terug in een gebruikelijke combinatie (zie hoofdstuk “*Tandwielcombinaties*” op pagina 47).

WAARSCHUWING

Gevaren voor kinderen en voor personen met onvoldoende kennis of vaardigheden!

Gevaar voor ongevallen en verwondingen!

- Laat kinderen niet met de fiets spelen.
- Zorg ervoor dat de reiniging en het onderhoud niet door kinderen worden uitgevoerd.

VOORZICHTIG

Pas op dat u niet bekneld raakt tussen de bewegende onderdelen van de fiets.

Letselgevaar!

- Wees voorzichtig met bewegende onderdelen. Voor u het weet kan bijvoorbeeld uw vinger bekneld raken.
- Draag eventueel beschermende handschoenen.

LET OP

Gebruik van onjuiste schoonmaakmiddelen.

Gevaar voor beschadigingen!

- Gebruik geen agressieve reinigingsmiddelen.
  - Gebruik geen scherpe, hoekige of metalen reinigingsvoorwerpen.
  - Maak de fiets nooit schoon met een harde waterstraal of hogedrukreiniger.
-

LET OP

Lekkende olie of vet.

Schadelijk voor het milieu!

- Let op dat er geen olie of vet op de grond drupt.
  - Veeg gemorste olie of vet onmiddellijk af met een doek.
  - Voer gemorste olie- en vetresten op milieuvriendelijke wijze af volgens de lokaal geldende voorschriften.
-

Dit heeft u nodig om de fiets schoon te maken:

- schone poetsdoeken,
- mild, lauwwarm sopje,
- zachte borstel of spons,
- schoonmaak- en conserveringsmiddel.
- Vraag eventueel uw fietsspecialist advies over geschikte reinigings- en conserveermiddelen.

- Maak de fiets ook regelmatig schoon wanneer hij niet erg vuil is.
- Alle oppervlakken en onderdelen met een vochtige spons afvegen.
- Gebruik een mild sopje om de spons vochtig te maken.
- Veeg alle oppervlakken en componenten na reiniging droog.
- Voorzie de lak en het metalen oppervlak van het frame minstens een keer in de zes maanden van een beschermende laag.
- Wanneer uw fiets beschikt over velgremmen mag u de velgen niet insmeren, heeft uw fiets schijfremmen, dan dient u de remschijven te ontzien.
- Volg de instructies uit de bijgeleverde gebruiksaanwijzing van de afzonderlijke componenten op.

12.2 Afvoer

- Lees, wanneer u een e-bike bezit, ook de informatie over afvoer van de fiets in originele gebruiksaanwijzing.

12.2.1 Verpakking afvoeren

- Voeg de verpakking bij het juiste soort afval. Voeg karton bij oud papier, folies bij recyclebaar materiaal.

12.2.2 Smeer- en reinigingsmiddelen afvoeren

- Voer smeer-, reinigings- en onderhoudsmiddelen op milieuvriendelijke wijze af. Deze middelen horen niet thuis bij het huisvuil, in de riolering of in de natuur. Lees de instructies op de verpakking. Voer smeer-, reinigings- en onderhoudsproducten af via een inzamelpunt voor speciaal afval.

12.2.3 Banden en binnenbanden afvoeren

Banden en binnenbanden zijn geen rest- of huisvuil.

- Afvoer Voer binnenbanden en banden af naar een het milieupunt of ander afvalinzamelpunt van uw stad of gemeente.

12.2.4 Fiets afvoeren

- Voer de fiets af naar een recyclebedrijf.

13 Inspectieverslag

1. Inspectie

Na ca. 200 km of 2 maanden

Uitgevoerde werkzaamheden:

Geïnstalleerde materialen:

---

2. Inspectie

Na ca. 1000 km of 1 jaar

Uitgevoerde werkzaamheden:

Geïnstalleerde materialen:

---

3. Inspectie

Na ca. 2000 km of 2 jaar

Uitgevoerde werkzaamheden:

Geïnstalleerde materialen:

---

4. Inspectie

Na ca. 3000 km of 3 jaar

Uitgevoerde werkzaamheden:

Geïnstalleerde materialen:

---

5. Inspectie

Na ca. 4000 km of 4 jaar

Uitgevoerde werkzaamheden:

Geïnstalleerde materialen:

---

6. Inspectie

Na ca. 5000 km of 5 jaar

Uitgevoerde werkzaamheden:

Geïnstalleerde materialen:

---

14 Fietspas

Model _____ Type _____

Framenr. _____ Kleur _____

Aluminium componenten Frame Velg Vork _____

Rem

Voorrem Velgrem Rollerbrake Schijfrem

Achterrem Velgrem Rollerbrake Schijfrem Terugtraprem

Wielen

Velgmaat 20" 24" 26" 27,5" 28" 29" Bandenmaat _____

Velg Slijtagegrens aanwezig

Snelspanners

Zadelpen Voorwiel Achterwiel

Verlichting Naafdynamo E-bike (accu) Plug-in verlichting

Vering Geveerde zadelpen Geveerde voorvork

Accessoires

Bagagedrager aanwezig achteraf monteerbaar niet geschikt voor bagagedrager

Fietsmand aanwezig achteraf monteerbaar niet geschikt voor fietsmand

Frameslot aanwezig

Aanhanger/kinderzitje De montage van aanhangerkoppelingen en kinderzitjes is niet toegestaan.

Toel. totaalgewicht 130 kg 140 kg 170 kg _____

Aandrijving kettingaandrijving riemaandrijving

Versnelling naafversnelling _____ derailleur _____

Bijzonderheden _____

Tip voor de fietsspecialist: Kopieer de fietspas en het overdrachtsprotocol en voeg de kopieën bij uw klantenfiche.

15 Overdrachtsprotocol

15.1 Handelaar

De fiets die vermeld is in de fietspas werd overgedragen aan de klant na

- de eindmontage van de fiets,
- de controle van alle schroefverbindingen,
- de functionele controle van alle componenten,
- de verwijdering van een overschot aan vet en olie,
- een proefrit,
- de instelling van de fiets op de klant,
- het verstrekken van informatie over het gebruik aan de klant,
- de instructie aan de klant dat na 200 km een inspectie moet worden uitgevoerd en
- de instructie aan de klant dat hij de gebruiksaanwijzing moet lezen alvorens de fiets te gebruiken.

Stempel

Plaats, datum _____

Handtekening _____

15.2 Klant

Naam _____

Voornaam _____

Straat _____

Postcode/plaats _____

Tel. _____

E-mail _____

- De fietspas is door de fietsspecialist ingevuld.
- De fiets is op mij afgesteld.
- Ik heb uitleg gekregen over de basisbediening van de fiets.

Ik heb de volgende gebruiksaanwijzingen ontvangen:

Fiets   e-bike   e-bike 45 km/u

Plaats, datum _____

Handtekening _____

16 Colofon

Verantwoordelijk voor de verkoop en de marketing

Hermann Hartje KG

Deichstraße 120–122

27318 Hoya/Weser

Tel. +49 (0) 4251–811-90

info@hartje.de

www.hartje.de

Deze gebruiksaanwijzing voor uw fiets voldoet aan de eisen en het geldigheidsgebied van de normen DIN EN ISO 4210 en DIN EN 82079-1.

© Verveelvoudiging, nadruk, vertaling en iedere vorm van economisch gebruik, ook gedeeltelijk, in gedrukte of elektronische vorm, zijn alleen toegestaan met voorafgaande schriftelijke goedkeuring.

Versie 2023_01_CONWAY_FAHRRAD_NL

DEALER:

VERKOOP / DISTRIBUTIE:

HERMANN HARTJE KG
DEICHSTRASSE 120-122
27318 HOYA
GERMANY
0049 (0) 4251 811 90
INFO@HARTJE.DE
WWW.HARTJE.DE

CONWAY

www.conway-bikes.com